O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Тошкент оқшоми

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 141 (9.179) * 1998 йил * 30 ноябрь, душанба * Сотувда эркин нархда

Пойтахтнинг бир куни
• Иқтисодиёт • Ижтимоий соҳа • Маданият

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ ОЛДИДАН

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Россия Федерацияси Оренбург вилояти маъмуриятининг раҳбари В. Елагинни қабул қилди.

● Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Экинларни пайҳон қилишга қарши курашни фаоллаштириш тўғрисида» қарор қабул қилди.

● Республика Парламентида Олий Мажлис ва Америка Юристлар ассоциацияси ҳамкорлигида «Қонунлар ижроси устидан парламент назорати» мавзуида халқаро семинар бўлиб ўтди.

● Вазирлар Маҳкамасида Конституция кунига бағишланган тадбирларни ўтказиш ташкилий қўмитасининг мажлиси бўлиб ўтди. Уни Бош вазир ўринбосари, ташкилий қўмита раиси Ҳамидулла Кароматов олиб борди. Мажлисда жумладан пойтахтда умумхалқ байрамига тайёргарлик, «Туркистон» саройида ўтказиладиган тантанали йиғилиш, концерт дастурини уюштириш билан боғлиқ бўлган масалалар муҳокама қилинди. 8 декабрда бутун мамлакатимиз бўйлаб тантаналар бўлиб ўтади.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан ташкил этилган «Мулоқот» жамоатчилик кенгашининг навбатдаги йиғилиши бўлди.

● Республика «Оила» илмий-амалий Марказида «Оилавий қадриятлар — жамият тараққиётининг негизи» мавзуида илмий-услубий анжуман бўлди.

● Нуротада мармарни ишлашнинг намунавий технологияси жорий қилинди.

● Тошкентда академик Иброҳим Мўминов таваллудининг 90 йиллигига бағишланган тадбир бўлиб ўтди.

● Пойтахтдаги Ибн Сино номидаги маданият марказида миллий рақс устаси, машҳур балетмейстер ва хореограф Мукаррама Турғунбоева таваллудининг 85 йиллигига бағишлаб хотира кечаси ўтказилди.

● Абу Али ибн Сино номидаги тиббиёт нашриёти 40 ёшга тўлди.

● Тошкентда, Марказий зобитлар уйида XIII Осиё ўйинларига жўнаб кетаётган армиячи спортчилар билан учрашув бўлиб ўтди.

● **Бугун** футбол бўйича Ўзбекистон миллий терма командаси XIII Осиё ўйинларида иштирок этиш учун Таиланд пойтахти Бангкокка жўнаб кетдилар.

ЖАҲОНДА

● Ўтган жума куни Москвада Украина ва Россия Бош вазирлари В. Пустовойтенко ва Е. Примаковнинг учрашуви бўлиб ўтди. Унда Россия гази учун озиқ-овқат маҳсулотларини етказиб бериш йўли билан Украина қарзининг бир қисмини узиш тўғрисида гап борди.

● Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгаши Сурия ва Исроилда жойлашган БМТ кузатувчи кучларининг муддатини 1999 йил 31 декабргача узайтириш тўғрисидаги резолюцияни якдиллик билан қабул қилди.

● Япония билан Хитой ўртасида ўзаро ҳамкорлик алоқаларини ривожлантиришга йўналтирилган учта ҳужжат имзоланди.

● **Кеча** Россияда биринчи марта Оналар куни нишонланди.

● Швеция халқаро ҳамкорлик бошқармаси Россияга 10 миллион крон (1,25 миллион доллар) ҳажмида инсонпарварлик ёрдами кўрсатишга қарор қилди. Ушбу ёрдам Швециянинг Қизил Хочи орқали келади. Маълумки, шу Қизил Хоч ҳам ана шу мақсадлар учун 10 миллион крон ажратди.

● Генерал Эмил Лахуд Лубнон Президенти этиб сайланди.

● Шимолий кореялик уч кишидан иборат оила аъзолари қўшни Жанубий Кореяга қочиб ўтдилар. Маълум бўлишича, улар аввал бошқа мамлакатга қочиб кетиб, бир неча ойдан сўнг у ердан Сеулга яширинча келганлар. Хабарларга кўра сўнгги уч йил давомида 200га яқин Шимолий кореяликлар Жанубий Кореядан бошпана топган. Уларнинг барчаси ватанида ҳукм сураётган очликдан нолишмоқда.

● Пномпенда Камбоджа янги миллий ассамблеясининг биринчи сессияси ўз ишини бошлади. Унда мамлакатдаги нотинч вазиятга барҳам бериш масалалари кўриб чиқилади.

● Туркиянинг коалицион ҳукумати ватан партиясининг етакчиси Месут Йилмаз бошчилигида истеъфога чиқди. Республика Президенти Сулаймон Демирэл янги ҳукумат тузилгунга қадар Месут Йилмаздан ўз вазифасини бажариб туришини сўради.

● **Кеча** Доғистонда, Степная қўрғонидаги назорат-текшириш масканида УАЗ машинаси ўққа тутилди. Ундаги беш нафар жангчи ҳалок бўлди, биттаси оғир яраланди.

● Ҳиндистоннинг Панжоб штатида йўловчилар поезди юк поезди билан тўқнашиб кетди. Фалокат туфайли кам деганда 210 киши ҳалок бўлди ва икки юзга яқин киши жароҳатланди.

● Американинг Техас штатидаги қамоқхонадан ўлим жазосига маҳкум этилган жиноятчи қочиб кетди. Бу 60 йилдан зиёд вақтдан буён Техасда ўлим жазосига ҳукм этилган маҳбуснинг биринчи марта қочиб кетишидир. Ҳозир ушбу жиноятчини қидириш ишлари давом этмоқда.

● Сингапурда истиқомат қилувчи индонезиялик 26 ёшли аёл бирйўла олти фарзанд — бир қиз ва беш ўғил кўрди. Эгизакларнинг ҳар бири бир дақиқа ўтказиб, дунё юзини кўрдилар.

ЯНГИЛИКЛАР • ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР

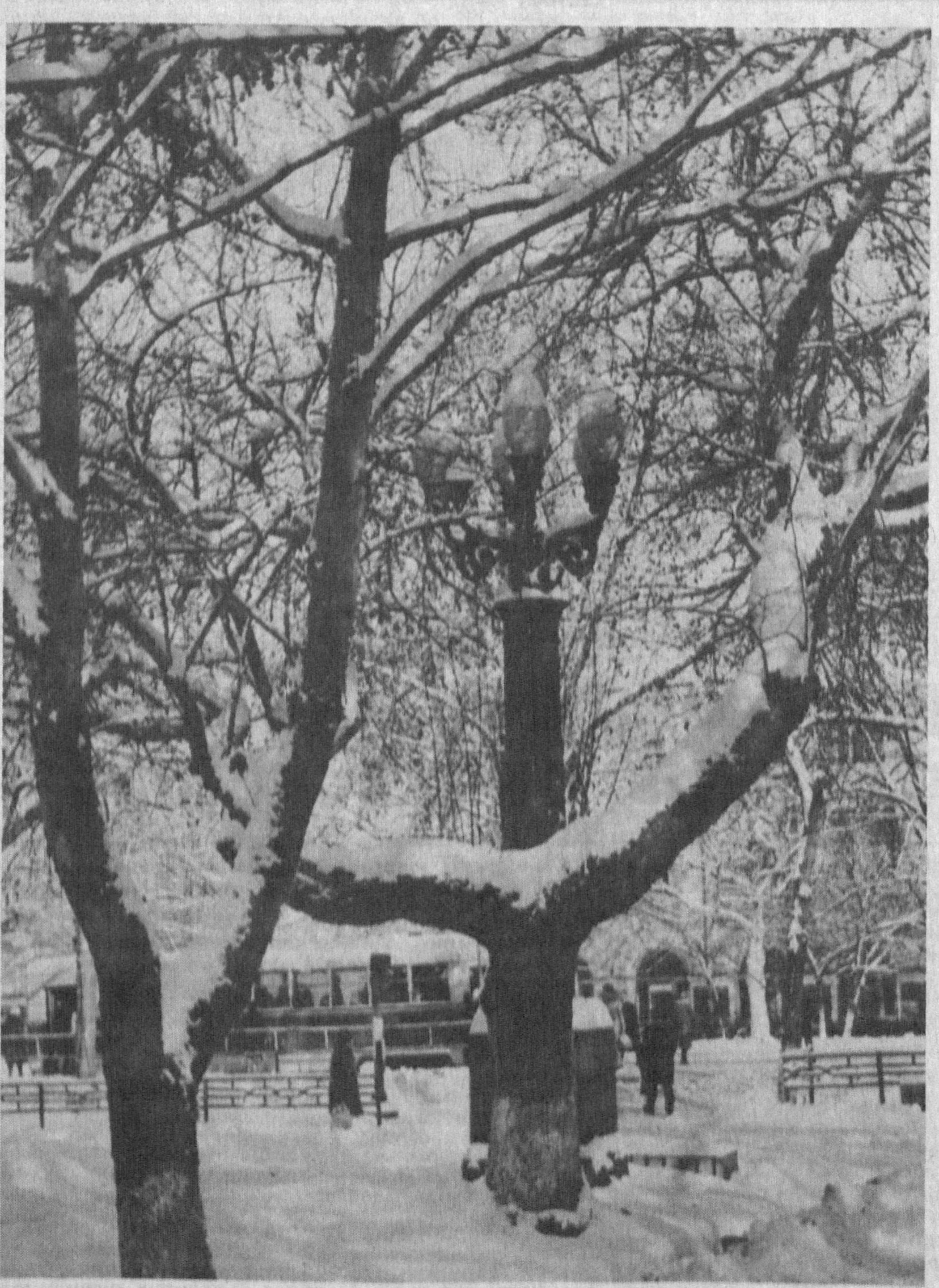

Якшанбага ўтар кечаси Тошкентда ёққан қор шаҳримизни оппоқ либосга буркади.

Хабарингиз борми?

ЯНГИ ГУЗАР ОЧИЛДИ

Яқинда Ҳамза туманидаги «Тарновбоши» маҳалласида янги гузарнинг очилиш тадбири бўлиб ўтди. Бу тадбир қўш байрам сифатида нишонланди.

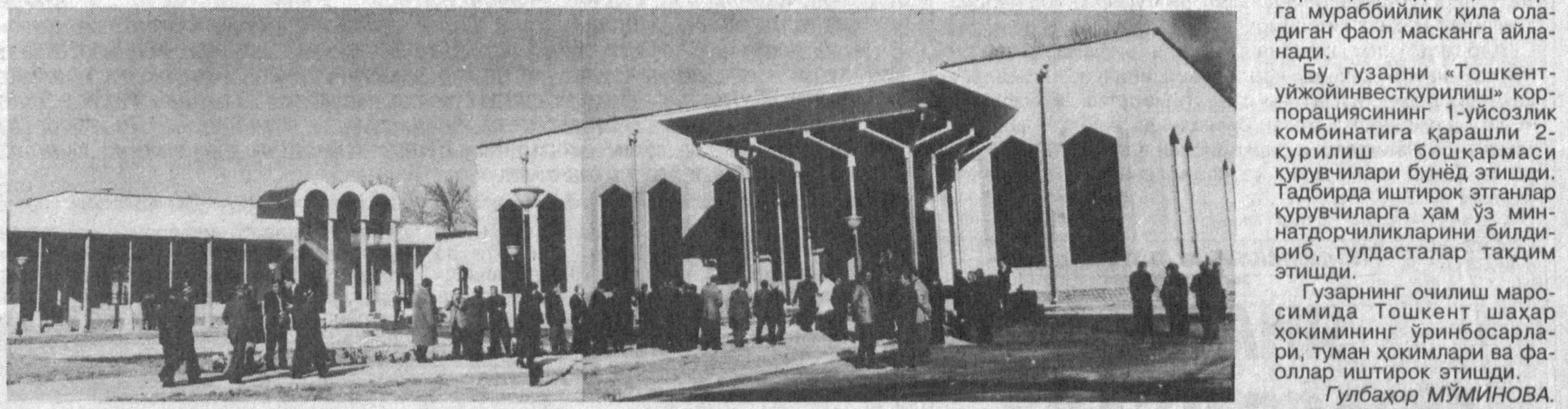

— Бу кунги шодиёна нафақат маҳалла аҳли, балки туманимизда истиқомат қилувчиларнинг ёдида кўп вақт сақланадиган бўлди, — дейди маҳалла оқсоқоли Кўчқор Эрматов. — Чунки туманимизнинг ташкил топганига 70 йил тўлиши ва янги гузарнинг очилиш тантанаси қўш шодиёнадир. Маҳалламизда 440 хонадон, 650 оила мавжуддир. Бу 2640 кишини ташкил этади. Улар орасида турли миллат вакиллари мавжуд бўлиб, 70 фоизи маҳаллий миллат вакилларидир.

Маҳалламизнинг бошқа маҳаллалардан фарқли томони шундаки, энг аввало маҳалла ўз тарихига эга. Шунингдек аҳолининг аҳиллиги ва ҳамжиҳатлиги натижасида безорилик ва жиноятнинг содир этилмаганининг ўзи ҳам аҳамиятга моликдир.

Бу маскан бундан кейин ўзига хос нуфузли тадбирларни ўтказадиган маҳалламизнинг «Маънавият ва маданият» марказига айланиб қолмай, барча ишларни ҳал этадиган, ёшларга мураббийлик қила оладиган фаол масканга айланади.

Бу гузарни «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясининг 1-уйсозлик комбинатига қарашли 2-қурилиш бошқармаси қурувчилари бунёд этишди. Тадбирда иштирок этганлар қурувчиларга ҳам ўз миннатдорчиликларини билдириб, гулдасталар тақдим этишди.

Гузарнинг очилиш маросимида Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосарлари, туман ҳокимлари ва фаоллар иштирок этишди.

Гулбаҳор МЎМИНОВА.

СУРАТЛАРДА: «Тарновбоши» маҳалласи гузарининг очилиш маросимидан лавҳалар.

Рустам Шарипов олган суратлар.

ҚИРҒИЗИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ АСҚАР АКАЕВНИНГ ЎЗБЕКИСТОНГА ТАШРИФИ

БУГУН

Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Акаев ташриф билан Ўзбекистонга келди.

Тошкент аэропортида Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Акаевни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ўткир Султонов, Ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов, Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида Қирғизистон Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Ботирали Сиддиқов ҳам бор эди.

(Ўз мухбиримиз).

Анжуманлар

ДОЛЗАРБ МАВЗУДА

Пойтахтимизнинг Собир Раҳимов туманида ташкилот, корхона, муассаса раҳбарлари, фаоллар иштирокида маданий-маърифий тадбир бўлиб ўтди.

Республика Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон буюк келажак сари» асарини ўрганиш ва уни тарғиб қилишнинг илмий-услубий томонлари анжуманнинг диққат марказида бўлди. Тошкент шаҳар «Маънавият ва маърифат» маркази раҳбари Садир Салимов, туман прокурори Эркин Абзалов, туман ҳокими ўринбосари Шавкат Пўлатов, 309-шарқ тиллари лицейи директори Шоира Эрназарова, кўз касалликлари касалхонаси бош шифокори Клара Валиева ва бошқалар Президентимизнинг ушбу асарида илгари сурилган маънавият, инсон ҳуқуқлари ва эркинликлари, ҳуқуқий давлат пойдевори қурилишидаги биз эришган марралар ва бу борада амалиётда учраётган муаммолар ҳақидаги фикрлар асосида сўз юритдилар.

Шунингдек, инсон ҳуқуқлари Декларацияси қабул қилинганлигининг 50 йиллиги, Республика Конституциясининг 6 йиллиги муносабати билан ҳам ушбу муҳим ҳуқуқий ҳужжатларнинг ҳаётимизда тутган ўрни тўғрисида атрофлича сўз борди.

Маърузаларда туманда ўқув юртлари ва тиббиёт муассасаларида, турли миллатлардан ташкил топган, юртимиз равнақи йўлида фидойилик кўрсатаётган меҳнат жамоалари тўғрисида ҳам сўз борди, айрим фуқаролар томонидан содир этилаётган қонунбузарликларга, жиноятчиликка тегишлича баҳо берилди. Туман ҳуқуқ-тартибот органлари, таълим ва бошқа зиё масканлари, маҳалла фаолларининг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайлов ўтказишни ташкил этиш тўғрисида»ги қабул қилган қарори муносабати билан маънавият ва маърифат соҳасида фаолиятни такомиллаштиришга оид мулоҳазалар билдирилди.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ.

Ёнғин хавфсизлиги ойлиги

ТЕАТР МАЙДОНИДАГИ КЎРГАЗМА

Ўтган шанба куни Алишер Навоий номидаги театр биноси олдидаги майдонда ёнғин хавфсизлиги ойлиги доирасида бугунги кунда шаҳар ёнғиндан сақлаш хизматлари қўлида бўлган янги техника кўргазмаси ўтказилди.

Ушбу тадбирни пойтахтимиздаги Миробод туманининг 3-ёнғиндан сақлаш ҳарбийлаштирилган бирикмаси, Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг Ёнғиндан сақлаш бошқармаси ва Миробод тумани ҳокимлиги уюштирди. Шу куни ушбу кўргазмада биргина Мирobod туманининг ўзи бўйича ёнғинга қарши техника ютуқларини 20 дан зиёд киши намойиш этди. Бинобарин, шу куни кўргазмада шаҳарнинг ҳар бир туманидан шунча миқдордаги олов билан курашувчилар иштирок этишди.

Кўргазмада техника ютуқларини кўрсатишдан ташқари афсуски, одамларнинг лоқайдлиги ва эътиборсизлиги туфайли ёнғин рўй берган жойларда куйиб кетган дазмоллар, телевизорлар, радиоприёмниклар ва шунга ўхшаш бошқа ашёвий далиллар ҳам кўрсатилди. Ҳар бир туманнинг кўрсатув тахталарида кўргазмага келганлар ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилмаслик, болаларнинг гугурт билан ўйнашиши, умуман эътиборсизлик ва лоқайдлик қанчалик аянчли ҳолатларга олиб келишини ҳам кўрдилар.

Кўргазмада янги ўт ўчирадиган ва ёнғиннинг олдини оладиган аппаратлар ҳам намойиш қилинди. Шу ернинг ўзида ёнғин хавфсизлиги қоидаларини бузмасликнинг олдини олиш бўйича ҳам тарғибот ишлари олиб борилди. Ушбу кўргазмани ташкил этганлар бу тадбир Тошкент шаҳри бўйича ёнғинлар сонининг камайишида ижобий аҳамият касб этажаклигига умид билдирдилар.

(Ўз мухбиримиз).

Шахмат

БОШ СОВРИН — ПОЙТАХТЛИКЛАРДА

Илгари хабар берганимиздек, пойтахтимиздаги ҳашаматли «Жар» спорт мажмуасининг катта залида 150 га яқин ёшлар «Труд» газетасининг соврини учун анъанавий турнирда ўз маҳоратларини намойиш этишар экан, келгусида ораларидан кўплаб моҳир ўйинчилар етишиб чиқишидан дарак бердилар.

Мусобақалар икки гуруҳда швейцарча услубда ўтказилиб ҳисоб ҳам шахсий, ҳам команда жамғармаларидан иборат бўлди. Иштирокчилар орасида ўтган йили Францияда, бу йил эса Испанияда бўлиб ўтган жаҳон биринчиликлари қатнашчилари, Осиё чемпионати совриндорлари ҳам борлиги сеҳрли 64 катак узра олиб борилган баҳслар мазмунини бойитгани муқаррар.

Ўсмирлар ва болалар турнирида ғолиблик тўққиз имкониятдан 7,5 тадан очко тўплаган, эндиликда кўпчиликка таниш бўлиб қолган тошкентлик спорт усталигига номзод Жасур Мажидов билан Аҳмад Бобоевга тааллуқли бўлсада, коэффициентлар жадвалига кўра бош соврин Жасурга насиб этди.

Қизлар мусобақасида эса 14 ёшгача шахматчилар орасида жаҳон биринчилигининг бош совриндори Елена Лёвушкина ишонарли ғалабага эришди.

Умумкоманда ҳисобида 46 очко жамғарган тошкентлик ёш шахматчилар халқаро болалар ва ўсмирлар турнирининг ғолиби бўлишди ва бош соврин билан тақдирланишди.

Мамажон МУҲИДДИНОВ.

Спорт

ШАҲРИМИЗ СУВ ПАРИЛАРИ — УЧИНЧИ

Шаҳримизда илк бор синхрон сузиш бўйича ўтказилган «Сув париси» номли турнир ўз ниҳоясига етди.

Тўрт мамлакатнинг етакчи ёш сузувчилари иштирок этган мусобақаларнинг якка баҳсларида россиялик Анастасия Давидова 88,774 балл тўплаган ҳолда биринчи ўринни эгаллаган бўлса, ҳамшаҳримиз Татьяна Завадовская 70,891 балл жамғариб, тўртинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди. Дуэтлар ўртасидаги беллашувларда эса 89,264 баллга эга Анастасия Ермакова ва Елизавета Грушиналар иккилиги ҳурмат шоҳсупасининг энг юқори поғонасидан жой олишди. Греция вакиллари Ефросинья Гуйда ва Мария Мораитилар иккинчи бўлишди. «Тошкент-1» жамоасининг аъзолари Татьяна Завадовская ва Юлия Велкулар 70,361 балл билан фахрий учинчи совриндор бўлишди.

Ғолибларга Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Д. Ғуломова, Республика Миллий олимпия қўмитасининг раиси С. Рўзиев, «Соғлом авлод учун» жамғармасининг раиси Г. Йўлдошевалар томонидан турнирнинг қимматбаҳо совғалари топширилди. Шуни таъкидлаш керакки, «Сув париси» биринчи халқаро турнирини тайёрлаш ва рисоладагидай ўтказишда Ўзбекистон Республикаси хотин-қизлар қўмитаси, МОҚ, Республика Давлат спорт қўмитаси, республика касаба уюшмалари федерацияси кенгаши, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси, «Кока кола ичимлиги ЛТД Тошкент» қўшма корхонаси ва бошқа ташкилотларнинг хизматлари катта бўлди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

СУРАТДА: «Сув париси» халқаро мусобақалари пайти.

Рашид Галиев олган сурат.

Бугунги кунда мамлакатимиз пойтахти Тошкент катта қурилишлар майдонини эслатади. Мустақиллигимиз шарофати туфайли бу ерда сўнгги йилларда қурилишлар сони ортиб бормоқда.

Шаҳримиз чет элликлар нигоҳида ёшариб улар диққат-эътиборини ўзига кўпроқ тортаётган экан, албатта у ҳар томонлама шаҳарсозликнинг барча юксак талабларига тўла жавоб бера олиши керак. Шунинг учун ҳам барча жойлардаги ҳаётий ўзгаришлар асосини қурилишлар ташкил этаётганлиги бежиз эмас. Фикримизнинг исботи учун биргина Амир Темур кўчасини олиб кўрайлик. Сўнгги йилларда кўча қиёфаси батамом ўзгариб кетди. Икки томонлама кенг ва равон йўл, унинг икки четида қад кўтарган маданий-маъмурий ва турар жой бинолари, хиёбон ҳамда яшил майдонлар кўча ҳуснига янада ҳусн қўшиб юборди.

Бугунги кунда ҳам шоҳкўчада кенг миқёсли қурилиш ишлари олиб борилмоқдаки, улар ўз салоҳияти, замонавий архитектура кўриниши билан ҳар қандай кишининг диққат-эътиборини ўзига тортади.

Эндиликда Амир Темур кўчасининг Ҳадича Сулаймонова ва Алишер Навоий кўчалари кесишган жойида муҳташам меҳмонхона қурилаётир. У шаҳримизда қад кўтарган жаҳон андозаларига тўла жавоб бера оладиган учинчи меҳмонхонадир. Франциянинг жаҳонга машҳур компанияси бунёд этаётган бу 16 қаватли меҳмонхонада ҳозир қурилиш-тиклаш ишлари тугалланиб, пардозловчилар меҳнат қилишмоқда.

Албатта ушбу кошонани бунёд этишда «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясининг кўп сонли мутахассислари хизматини ҳам таъкидлаш жоиз. Улар «Буиг» компанияси билан биргаликда тузилган шартномадаги барча ишларни сидқидилдан адо этишди. Бу ўзаро фойдали ҳамкорлик ўз самарасини берадиган кун яқин.

Келажакка юз тутган шаҳар

ЯНАДА ГЎЗАЛЛАШАДИ

Амир Темур кўчасидаги энг зарбдор қурилишлардан бири метронинг Юнусобод йўналиши ҳисобланади. Ҳозир бу манзил бўйлаб бунёдкорлар бир неча йилдан бери тунни тонгга улаб меҳнат қилишаяпти. Уларнинг пешона тери билан йўналишда анча-мунча ер ости ишлари бажариб қўйилди. Эндиликда 8 бекатнинг кўпчилигида пардозлаш ишлари олиб борилмоқда.

Биз «Олой» бозори яқинида жойлашган «Абдулла Қодирий» бекатида бўлганимизда қурувчиларнинг қўли-қўлига тегмасди. Ер ости зах ва совуқ бўлишига қарамай улар ўзларига топширилган вазифаларни адо этиш билан овора эдилар. Бу бекатни Тошкент метро қурилиши трестига қарашли 1-қурилиш-тиклаш бошқармаси бунёдкорлари тиклашяпти.

Бу заминда тупроқнинг тез уваланиб кетиши, трамвай йўлининг бекатга яқинлиги ҳамда у «Олой» бозори остида жойлашганлиги метросозлар учун анча ноқулайликлар туғдирди. Шу сабабли иш жараёнида тузилган лойиҳага бир қанча ўзгартишлар киритишга тўғри келди. Ана шу ва бошқа муаммоларга қарамасдан қурувчилар астойдил ҳаракат қилишиб, барча юмушларни ниҳоясига етказишмоқда.

Ҳозир кўчанинг «Қозоғистон» кинотеатри қисмида ҳам кенг миқёсли ободонлаштириш ишлари олиб борилмоқда. Томошагоҳнинг рўпарасидаги эски уйлар ўрнида иккита тўққиз қаватли бино қад кўтаради. Улардан бирида қурилиш-тиклаш ишлари тезкорлик билан олиб борилмоқда.

Қурилиш майдонига кириб келганимизда ҳамма ўз иши билан овора эди. Кўтарма кранлар ҳаракати бир зум тинмайди. Улар ҳозиргина келтирилган темир-бетон деворларни юқори қаватларга етказиб беришади. Ўз жойидан ўрин олган деворлар эса шу заҳоти моҳир пайвандчилар томонидан мустаҳкамланади.

— Биз қураётган ушбу бино уч блокдан иборат, — дейишади қурувчилар. — Ҳозир биринчи блокда пайвандлаш ишлари тўла тугалланди. Икки ва учинчи блокларнинг тўртинчи қаватини тиклаяпмиз.

Ушбу бино туман марказида қад кўтараётгани учун уни тезроқ қуриб фойдаланишга топшириш мақсадида уч сменали иш ташкил этилган. «Агар қурилиш материаллари таъминотида узилиш бўлмаса бинони муддатидан олдин эгаларига топширамиз», дейишади бунёдкорлар.

Кўчанинг қоқ марказида қад кўтарган Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки биноси аллақачонлар ўз фаолиятини бошлаб юборган. Шундоққина унинг ёнидаги каттагина майдонни эгаллаган «Тошкентленд» кўнгилочар боғи эса бино ҳуснига янада ҳусн қўшиб турибди. Айниқса Шароф Рашидов кўчасини Амир Темур кўчаси билан боғловчи катта йўлнинг бунёд этилиши нур устига нур бўлди. Бу масъулиятли участка қурилишида «Тошкентйўлқурилиши» трестининг 3-йўл қурилиш бошқармаси йўлсозлари фидойилик кўрсатишди. Уларнинг бир ойлик қизғин меҳнатидан сўнг узунлиги бир километр, кенглиги 34 метрдан иборат йўл бўй кўрсатди.

Беш юлдузли «Интерконтиненталь» меҳмонхонаси ва «Юнусобод» теннис клубининг доңғи эса аллақачонлар дунёга таралиб бўлди. Ҳар йили ушбу спорт мажмуасида ўтказиладиган анъанавий йилнинг энг нуфузли мусобақаси — Ўзбекистон Республикаси Президенти Кубоги учун халқаро мусобақаларида жаҳоннинг машҳур спортчилари ўзаро беллашишмоқда.

Унинг яқинида, яъни «Шаҳристон» бекати атрофида яна бир янги мавзе қад кўтармоқда. Бу ерда қуриб битказилган дастлабки тўққиз қаватли уйда 90 бахтиёр оила истиқомат қиляпти. Қурилиши ниҳоясига етган 5 қаватли бинода эса пардозловчилар иш бошлаган. Амир Темур ва Обиджон Зокиров кўчалари кесишган жойнинг ўнг томонида ҳам 90 хонадонли 9 қаватли бино тикланмоқда. Унинг бунёдкорлари 3-конвейерли қурилиш бошқармаси ишчиларидир.

— Бу ерда иш бошлаганимизга ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Ўтган йили бу майдон эски уйлардан иборат эди. Хонадон эгалари кўчирилиб, уларга ўзлари хоҳлаган жойдан уй ва ер участкаси берилди. Шундан кейин майдонни текислашга киришилди. Бу жойлар паст-баландликлардан иборат бўлгани учун майдонни қурилишга ҳозирлашга анча вақт сарфладик. Кўриб турибсизки, барча қийинчиликлар орқада қолди. Қурилишни тезкорлик билан олиб бораяпмиз. Мақсадимиз Наврўз байрамигача яна бир бинони оилаларга тақдим этишдир, — дейди ишбоши Вадим Ким.

«Ўзуйжойжамғармабанк» буюртмаси билан қурилаётган бу уйлар архитектураси жиҳатидан ҳам бир-биридан фарқ қилади. Масалан, дастлаб фойдаланишга топширилган уйнинг пешайвони думалоқ услубда ишланган бўлса, иккинчи 9 қаватли биноники эса узунасига чўзилган.

Хуллас Амир Темур кўчасининг келажаги порлоқ. Ишончимиз комилки, ҳамшаҳарларимиз орзиқиб кутаётган кўча бўйлаб ўтаётган метро қурилиши тугаллангач, бу йўл янада гўзаллашиб шаҳримизнинг энг обод ва кўркам кўчаларидан бирига айланади.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

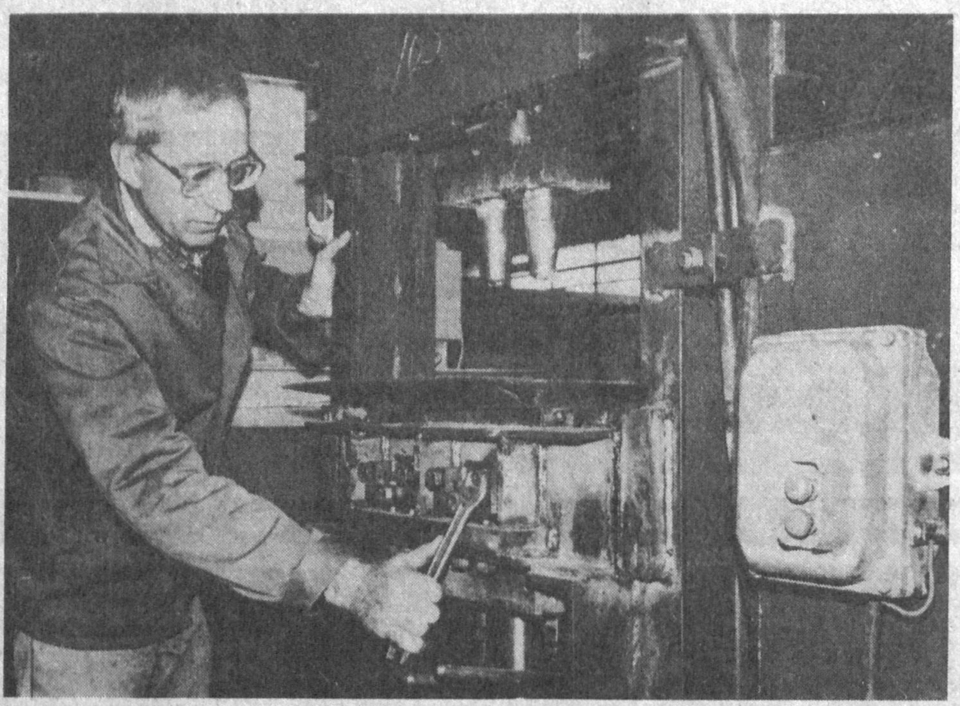

Ҳамкорлик

АНИҚ МАҚСАД САРИ

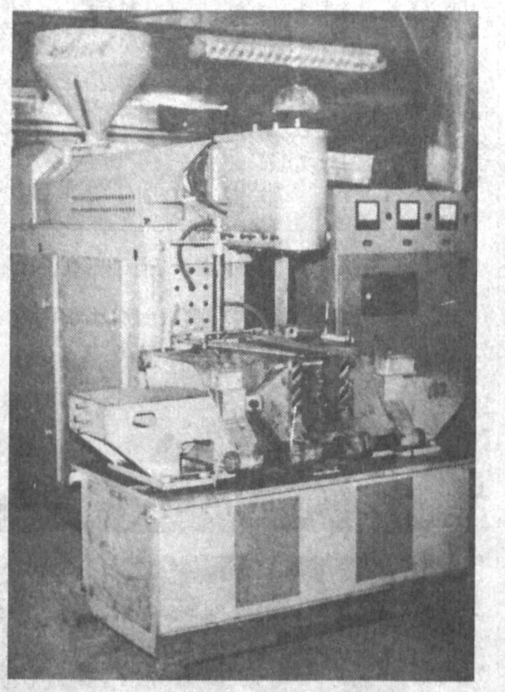

Юртимиздаги барқарорлик, тинчлик ва осойишталик, хорижий сармояларни муҳофазаловчи шарт-шароит ва ҳуқуқий кафолатлар туфайли чет эллик тадбиркор ва ишбилармонлар иштирокида мамлакатимизда ўзаро фойдали шерикчилик асосида турли маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган қўшма корхоналар сони тобора ортиб бораяпти. Уларнинг аксарият кўпчилиги бугунги кунда сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариб, республикамиз иқтисодиётини ривожлантиришга баҳоли қудрат ҳисса қўшмоқда. Улардан бири — пойтахтимизда фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон — Швейцария «Вольфсон Шарқ Интерпрайзис» қўшма корхонаси бўлиб, жамоатчи мухбиримиз яқинда жамоа фаолияти билан танишди.

Корхона 1992 йил охирида муассислар — пойтахтимиздаги «Шарқ» ширкати ва Швейцариянинг «Вольфсон Интерпрайзис» фирмаси томонидан ташкил этилган. Қўшма корхона ўраш ва қадоқлаш жиҳозлари, шунингдек, қурилиш материаллари ва ускуналари ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Бу ерда 120 нафар ишчи-хизматчи меҳнат қилаяпти. Хўш, корхона бугунги бозор шароитида ўзини тўла оқлаяптими? Рентабеллик даражаси қандай бўлаяпти? Биз ана шундай саволлар билан «Вольфсон Шарқ Интерпрайзис» қўшма корхонаси бош директори Александр Тобаревскийга мурожаат қилдик.

— Корхонамиз ўзини тўла оқлаяпти, дейиш учун барча асослар бор, — дейди бош директор биз билан суҳбатда. — Боиси, маҳсулотларимиз сотилиб турибди, қийинчилик билан бўлса-да, ўз харидорларини топаяпти. Тўғри, уларни сотишда муаммоларга ҳам дуч келяпмиз. Асосий мижозларимиз — давлат корхона ва ташкилотлари ҳамда хусусий фирмалардир. Бундан ташқари, маҳсулотларимизнинг бир қисмини Россия, Қозоғистон ва Ҳамдўстликнинг бошқа мамлакатларига экспорт қилаяпмиз. Корхонамизнинг ўртача рентабеллик даражаси 25-30 фоизни ташкил этади.

— Корхонанинг молиявий аҳволи қандай? Ишчиларга маош ўз вақтида тўланаяптими? Ишчилар учун шарт-шароитлар етарлими?

— Корхонамизнинг молиявий аҳволи яхши. Дебитор-кредитор қарзларимиз йўқ. Ишчиларимиз маошларини ўз вақтида олиб турishибди. Уларга барча зарур шароитлар яратиб берилган.

— Корхона ишлаб чиқараётган маҳсулотлар ҳақида батафсилроқ тўхталсангиз.

— Корхонамиз, асосан, мўъжаз ғишт заводлари, йўлакларга ётқизиладиган ғишт прессловчи ускуналар, бетон қориш ва шлакоблок қурилмалари, дон майдалагичлар, автомат линиялар, полиэтилен, полипронелин идишлар ва бошқа ностандарт жиҳозлар ишлаб чиқаради.

— Ишлаб чиқариш самарадорлиги қандай бўляпти?

— Ҳозир корхона бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш умумий ҳажми 50 миллион сўмни ташкил этади.

— Александр Геннадиевич, корхона фаолиятини янада кенгайтириш юзасидан қандай ишлар қилиняпти? Умуман, корхона келажаги ҳақида нималар дея оласиз?

— Биз шу кунларда Олмалиқда ҳам шохобча ташкил этиб, унумли ишлашини йўлга қўймоқдамиз. Корхонамиз ишчи-хизматчилари, бутун жамоаси эртанги кунга комил ишонч билан қарайдилар. Жамоамиз ўз олдига қўйган аниқ мақсад ва режаларни бажариш йўлида бундан буён ҳам ҳормай-толмай меҳнат қилаверади.

Мирзаали АКБАРОВ.

СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон — Швейцария «Вольфсон Шарқ Интерпрайзис» қўшма корхонаси созловчиси Виктор Закатимов иш устида; корхонада ишлаб чиқарилган ускунани кўриб турибсиз.

Солиҳ Зоир олган суратлар.

Хабарингиз борми?

ЯНГИ МАРКАЗ ИШ БОШЛАДИ

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясида хорижий давлатлар билан алоқалар тобора кенгайиб бормоқда. Бунинг натижасида улар ўз ҳисобидаги самолётлар паркини «Боинг», «А-310» сингари аэробуслар билан тўлдириб бормоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлики, мустақиллик шарофати билан мамлакатимизга халқаро авиалинияларда хизмат қилувчи ҳаво лайнерларининг қатнови кўпайди. Бу, албатта ана шундай хорижий мамлакатларда ишлаб чиқарилган самолётларга шу ернинг ўзида техник хизмат кўрсатишни ташкил этиш ўзимизда йўлга қўйишни талаб этаяпти.

Ана шуни назарда тутган ҳолда пойтахтимиздаги 243-завод қошида дунёнинг бошқа мамлакатларида ишлаб чиқарилган турли самолётларга техник хизмат кўрсатиш маркази очилди. Бу марказнинг очилиши ўз навбатида Ўзбекистон ҳаво йўллари авиакомпаниясига 2 томонлама манфаатли эканлигини таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Ҳолбуки, ўз паркида хорижий аэробусларга эга бўлган авиакомпания шу пайтга қадар уларга техник хизмат кўрсатиш ишларини Германиядаги самолётсозлик компанияларидан бирида амалга ошириб, эвазига катта миқдорда валюта тўларди. Эндиликда эса бу хизматнинг ўзимизда йўлга қўйилганлиги ана шу сарф-харажатларни камайтирди. Ҳамдўстлик давлатлари орасида хорижий самолётларга техник хизмат кўрсатувчи ягона корхонага эга бўлди.

Айниқса, ушбу марказда ўзимизнинг маҳаллий мутахассисларимизнинг сидқидилдан фаолият олиб бораётганлиги эътиборга лойиқдир. Улар ўзларининг дастлабки ишлари биланоқ юксак малакага эга эканликларини кўрсатишди. Чунки бу аввалдан режа асосида бажарилган иш бўлиб, марказнинг муҳандис-техник ходимлари ана шу режа асосида Европа ҳамда Америкадаги самолётсозлик корхоналарида ишлаб, керакли тажриба орттириб қайтганлар.

Айни пайтда янги корхонада «ИЛ» ва «ТУ» русумдаги самолётлар ҳам жорий таъмирдан муваффақият билан чиқарилмоқда. Бундай самолётлар бугунги кунда Ҳамдўстлик давлатларининг деярли барчасида, Осиё мамлакатлари, Покистон, Хитой, Куба ва бошқа давлатларда кўплигини инобатга олсак, корхонанинг буюртмалари етарли бўлади.

Корхона муҳандис-техник ходимлари хорижда ва ҳамдўстлик мамлакатларида ишлаб чиқарилган деярли барча типдаги самолётларга биринчи парвоздан сўнг ўтказиладиган оддий мойлаш ишларини бажариш, техник кўрикдан ўтказиш қатори катта ҳажмдаги таъмирлаш ишларини ҳам бажара оладилар. Улар яқинда «А-320» русумидаги авиалайнерни муваффақият билан таъмирдан чиқардилар. Халқимизда «Иш билганга минг танга» деган ибратли нақл бор. Бу ибратга амал қилган марказ ходимлари ўз фаолиятларини янада кенгайтириб, уни такомиллаштириш тадбирларини кўрмоқдалар ва бор имкониятдан оқиллик билан фойдаланмоқдалар.

Шарофат БАҲРОМОВА.

Ажаб савдолар

МУАММО ЕЧИМИНИ ТОПАДИМИ?

Бугунги кунда маҳаллалар ҳаётига ҳукуматимиз томонидан алоҳида эътибор қаратилмоқда. Аммо шу билан бирга кишилар ҳаракатига боғлиқ бўлмаган баъзи бир муаммолар ҳам йўқ эмас. Бундай камчиликни бизнинг Файзулла Хўжаев номли маҳалламиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Гап шундаки, маҳалламиз 1966 йил бунёд этилган бўлиб, бугунги кунда бу ердаги ариқ ва канализациялар тармоқлари ҳозирги кун талабига жавоб бермайдиган аҳволга келиб қолган. Бундан 15 йил муқаддам эски лойиҳа бўйича маҳалла ҳудудидан ўтган кичик ўлчамли канализация тармоғига иккита маҳалла — жами мингга яқин хонадоннинг сув тармоғи уланган. Шу сабабли маҳалламиздаги Ибрат ва Байроқ кўчалари кесишган чорраҳада жойлашган канализация қудуғидан ифлос сув тошиб чиқиб, бутун кўча бўйлаб оқиб ётади. Айниқса, ёғингарчилик вақтида ариқлар торлиги сабаб ёмғир ва канализация сувлари чорраҳани тўлдириб, Зиё Саид кўчаси томон дарёдай оқади. Бундан чорраҳа атрофида жойлашган хонадонлар азият чекишмоқда.

Шу кунларда маҳалла аҳолиси, хусусан мактаб ўқувчилари чорраҳа яқинидаги боғча, мактаб ва маиший хизмат шохобчаларига умуман ўта олмайдилар. Устига-устак ён атрофдаги телефон ва канализация қудуқларининг қопқоқлари ўғирлаб кетилган. Бу жойларга бир неча марта ёш болаларнинг тушиб кетиш ҳолати юз берди. Канализация қудуқларидан оқиб чиқаётган ифлос сув маҳалламизнинг санитария ҳолатини ёмонлаштирмоқда. Ушбу муаммо юзасидан маҳалла аҳли кўп йиллардан бери тегишли мутасадди ташкилотларга мурожаат қилиб келмоқда. Лекин муаммо муаммолигича қолмоқда.

Абдусаби РАҲИМОВ,
Фахриддин МАМАЖОНОВ,
Бурхон БУТУМБОЕВ.
Жами 9 имзо.

— Кўчасини амаллаб топиб олдик, — деди қоронғида келаётган икки кишидан бири, — энди уйини қандоқ топамиз?

— Тавба қилдим, — деди иккинчиси оғир сумкасини ердан олар экан, ким айтади бу ерни шаҳар деб, бирорта чироқ ёнмаса кўчада, ўзимизнинг қишлоқ кўчаларида ҳар ер-ҳар ерда бўлса ҳам ёниб туради...

Шу куни қоронғуда бу меҳмонлар излаган уйларини аранг топиб боришган бўлса ажаб эмас. Чунки шаҳримизнинг Ҳамза туманида жойлашган «Тарновбоши» маҳалласининг Латофат кўчаси, I, II, III тор кўчаларида яшовчи аҳоли 1998 йилдан буён кўчаларнинг қоронғулигидан, бунинг устига хонадонларда ҳам тез-тез электр энергияси ўчиб қолишидан азият чекишмоқда. Бу ҳақда бир неча маротаба туман электр таъминоти идорасига мурожаат қилдик. Лекин ҳеч қандай натижа бўлмаяпти. Кўчамиздаги симёғочларни янгилаш, симларни тортиш, электр лампочкалари ўрнатиш туман электр таъминоти идораси режасига 1989 йилда киритилган эди. Аммо бу иш бошландию, бизнинг кўча бошига келганда таққа тўхтаб қолди.

КЎЧАМИЗ «ЎГАЙ»МИ?

Яна шуни ҳам айтиб ўтиш лозимки, кундузи соат беш-олтилардан бошлаб электр қуввати пасайиб оқибатда музлатгич, телевизор, кир ювиш ҳамда тикув машиналари тез-тез бузилмоқда. Электр чироғи хира ёнганидан болалар дарс тайёрлашга ҳам қийналишмоқда. Ҳатто ўтган ойнинг бошларида 2 кун электр қувватисиз, қоронғида ўтирдик. Айниқса, ёш болалар жуда қийналишмоқда. Ахир биз электр энергияси учун ҳақни ўз вақтида тўлаяпмиз-ку. Қачонгача туман электр таъминоти идораси мутасаддилари қўйнимизни пуч ёнғоққа тўлдириб, бизни ваъдалар билан алдашади?

Турсунбой МАМАЖОНОВ,
меҳнат фахрийси, пенсионер.

Саноат

ДАСТУРХОНИНГИЗДАГИ ШИРИНЛИКЛАР

Чет эл сармояларини жалб этиб, қўшма корхоналар ташкил этаётган жамоалар бугунги бозор иқтисодиёти шароитида тўғри йўл танлаётганлари тобора яққол сезилмоқда. Чунки, айни бозор шароитида хорижий давлат билан алоқаларни ривожлантириш жуда муҳим аҳамиятга эгадир. Пойтахтимиз иқтисодиётининг ривожланишига ўз ҳиссасини қўшаётган жамоалардан бири «TUFIN» қўшма корхонасидир.

Ушбу қўшма корхона 1997 йилнинг 1 апрелида Исроилнинг «Тиссо эм Исроил ЛТД» ҳамда Тошкент шаҳридаги хўжалик ҳисобидаги «Тигма» фирмасининг ўзаро ҳамкорлиги асосида ташкил топган эди. Унинг низом жамғармаси 1 миллион АҚШ долларини ташкил этади. Корхона асосан Германиядан келтирилган, жаҳон андозаларига тўла жавоб берадиган ускуналар билан жиҳозланган. Бу албатта, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини таъминлашда, уларнинг харидоргир бўлишида муҳим аҳамият касб этади.

Бугунга келиб корхона аҳоли дастурхонига 50 турдан ортиқ ширин-шакар қандолат маҳсулотлари етиштириб бермоқда. Айниқса, турли-туман шоколадлар, печеньелар ва бошқа ширинликларнинг бежирим ва чиройли қадоқланган идишларда ишлаб чиқарилаётганлиги харидор эътиборини жалб қилиш билан бирга, унинг сифати эҳтиёжини қондирмоқда. Хом ашё асосан Исроил, Дания ҳамда Украина давлатларидан келтирилмоқда ва мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган ёғ-мой комбинатларининг маҳсулотларидан ҳам фойдаланилмоқда.

Қўшма корхонанинг фаолияти ушбу кунларда қизғин паллага кирган. Жорий йилнинг ўтган ойларида 210 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот тайёрланиб, буюртмачиларга етказиб берилди.

— Ҳозирда корхонамизда 320 нафардан зиёд киши меҳнат қилмоқда, — дейди қўшма корхона бош директори Эркин Мусаев. — Уларнинг сидқидилдан меҳнат қилишлари учун барча зарур шарт-шароитларни яратганмиз. Бу йил ишлаб чиқариш линияларимиз сони яна биттага ортди. Шу сабабли ҳам қўшимча иш ўринлари яратишга муваффақ бўлинди. Келгуси йилдан бошлаб маҳсулотларимизни Россия ва Қозоғистон мамлакатларига экспорт қилишни мўлжаллаб турибмиз. Ҳозирда пойтахтимизда, Хоразм ва Наманган вилоятларида фирма дўконларимизни очишга муваффақ бўлдик. Келгусида эса мамлакатимизнинг барча вилоятларида махсус фирма дўконларимизни очишни ният қилганмиз.

Шунингдек, «TUFIN» қўшма корхонаси мамлакатимиздаги жуда кўплаб жамиятларга, ногирон ва хаста болаларга, Оила йилида эса кам таъминланган оилаларга, боғча ва мактабларга баҳоли қудрат саховат кўрсатиб, ўз ёрдамларини аямаётир. Жамоанинг аҳил ишчи-хизматчилари бу йилги янги йил байрамида республикамиздаги жажжи болакайларга 1 миллион дона Янги йил совғалари тайёрлаш ниятида ҳамда байрам дастурхонини турли ширинликлар билан файзли қилиш мақсадида меҳнат қилишмоқда. Бу борада Дилором Жалилова, Дилбар Ҳошимова, Наталья Романова, Муҳаммад Дўстметов сингари ходимларнинг меҳнатини алоҳида таъкидлаш жоиздир. Улар чет эл ускуналаридан оқиллик билан фойдаланиб, шу билан бирга ўрганаётган ишчиларга ҳам ўз тажрибаларини эринмасдан ўргатишмоқда. Албатта, жамоадаги ишбилармонлик ва ҳамжиҳатлик муваффақиятларга гаров бўлмоқда.

Шарифа ИЛЁСОВА.

Билимдонлар баҳсига марҳамат!

АЖОЙИБ СОВРИНЛАР СИЗНИ КУТМОҚДА, АЗИЗ ОҚШОМХОНЛАР

Маълумки, шу кунларда нашрларга келгуси йил учун обуна кетмоқда. Сиз қайси газета ёки журналга ёзилишингиз кераклигини белгиладингизми? Бинобарин, агар сиз «Оқшом»га ёзиламан деб аҳд қилган бўлсангиз унинг саҳифаларидан нафақат қизиқарли мақолаларни ўқийсиз, балки сизга манзур бўладиган билимдонлар баҳсида ҳам қатнашасиз. Демак, «Тошкент оқшоми» газетасига камида ярим йилга обунасини расмийлаштириб қўйган муштарийларимиз ана шу билимдонлар баҳсида қатнашишлари мумкин. Зеро ҳали ҳам имкониятингиз бор. Агар газетамизга обуна бўлмаган бўлсангиз обуна мавсумининг тугашига ҳам оз муддат қоляпти. Шунинг учун шошилганингиз маъқул.

Ушбу билимдонлар баҳси Халқаро Қизил Хоч Қўмитасининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси билан биргаликда ўтказилмоқда. Ушбу ваколатхона ўз совринларини ажратишга сидқидиллик билан розилик билдирди.

Демак, ана шу совринларнинг соҳиби бўлишни хоҳлайсизми? Унда бир неча саволларга жавоб қайтаришингизга тўғри келади. Бу саволлар кўнглингиз сезиб турганидек бутун дунёда ўзининг хайрли ва олижаноб юмушларини олиб бораётган Халқаро Қизил Хоч Қўмитасининг фаолиятига дахлдордир.

Саволлар қуйидагича:

1. Халқаро Қизил Хоч Қўмитаси қачон ва ким томонидан ташкил этилган?

2. Сиз Қизил Хоч ва Қизил Ярим Ой ҳаракатининг қайси еттита асосий тамойилларини биласиз?

3. Халқаро Қизил Хоч Қўмитаси Ўзбекистонда нималар билан шуғулланади?

4. Халқаро инсонпарварлик ҳуқуқи деганда нимани тушунасиз?

Кимда-ким юқоридаги саволларнинг ҳаммасига тўғри ва иложи борича тўлиқ жавоб қайтарса бош соврин — «Polaroid» фотоаппаратини ва унинг ғилофини олади. Иккинчи соврин — фильтрли «Filirs» электр чойнагидир. Учинчи соврин хориждаги машҳур фирманинг дазмолидир.

Якунлар чиқарилаётган пайтда «Оқшом»га бир йилга обуна бўлган, ҳамма саволларга бошқаларга қараганда тўлиқ ва тез жавоб қайтарганлар биринчи галда инобатга олинади. Ушбу билимдонлар баҳси обуна мавсуми охиригача давом этади.

Ҳамма саволларга жавоб бера олмаган, лекин фаоллик кўрсатган муштарийимиз рағбатлантирувчи соврин — соатли радиоприёмник билан тақдирланади. Яна бир сирдан ҳам сизларни воқиф этмоқчимиз: ушбу билимдонлар баҳсида сизларга берилган саволларнинг айримларига жавобларни «Оқшом» газетаси саҳифаларидан ҳам топишингиз мумкин. Демак, унинг ҳар бир сонини диққат билан ўқиб боринг. Билимдонлар баҳсида сизга омад ёр бўлишига тилакдошмиз.

Жавобларингизни қуйидаги манзилга: Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй, «Тошкент оқшоми» газетаси таҳририятига, 228-хонага олиб келинг. Ўзингиз билан газетамизга обуна бўлганлик тўғрисидаги квитанцияни ҳам олиб келишни унутманг.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунн олдидан

АТРОФ-МУҲИТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСИ

Табиатни муҳофаза қилиш бугунги кундаги энг муҳим масалалардан биридир. Чунки инсон табиатдан фойдаланиш жараёнида янги шароит ҳосил қилади, географик муҳитни ўзгартиради, оқибатда табиатдаги экологик ҳолат ва тенглик бузилади, бу эса ниҳоят инсон ва биосфера мувозанатининг қўпол бузилишига олиб келади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов: «Асрлар туташ келган паллада бутун инсоният, мамлакатимиз аҳолиси жуда катта экологик хавфга дуч келиб қолди, буни сезмаслик, қўл қовуштириб ўтириш ўз-ўзини ўлимга маҳкум этиш билан баробардир», — деб таъкидлаган эдилар.

Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришиши биланоқ ўзининг бир қатор қонунларида ана шу муаммога алоҳида эътибор бера бошлади.

Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 50-моддасида «Фуқаролар атроф-табиий муҳитга эҳтиёткорона муносабатда бўлишга мажбурдирлар», деб кўрсатилиши мамлакатимизнинг барча фуқароларига катта масъулият юклайди.

Чунки табиатни ўзгартиришга ва ўзлаштиришга бўлган эҳтиёжларнинг узлуксиз ўсиб бориши ва бу эҳтиёжларни асосан жадал усулда қондириш, табиатга антропотехноген босимни ошириб юборди. Бу эса ўз навбатида экологик мувозанат ва ҳолатга салбий таъсир қилиб, инсоният келажагини хавф остига қўймоқда. Демак, бозор муносабатларига ўтиш жараёни ҳозирги демографик ўсиш, миграцион ҳолат, табиат бойликларидан оқилона фойдаланишга ҳамда уларга эҳтиёткорона муносабатда бўлишни тақозо қилади.

Алоҳида қайд қилиш лозимки, бугунги экологик шароитда биосфера мажмуаси муносабатларини оқилона ташкил қилиш ва бошқариш зарурияти ижтимоий тараққиётни бошқача мезон билан баҳолашни тақозо қилиб, инсоният зиммасига алоҳида масъулиятлар юкламоқда.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 55-моддасида **«Ер, ер ости бойликлари, сув, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси ҳамда бошқа табиий заҳиралар умуммиллий бойликдир, улардан оқилона фойдаланиш зарур ва улар давлат муҳофазасидадир»**, — деб таъкидланиши, она табиат бойликларидан оқилона фойдаланиш ва уларни кўз қорачиғидек сақлашни тақозо қилади.

Шунинг учун ҳам Конституциямиз қабул қилинган куннинг эртасида, яъни 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Қонунда ҳам конституцион — экологик талаблар мустаҳкамланди. Кўриниб турибдики, табиатни муҳофаза қилиш — инсоннинг онгли ва аниқ бир мақсадга қаратилган фаолиятида ҳар доим мустаҳкамланиб боради.

Ўзбекистон Республикасининг Конституциясида биринчи марта табиатни муҳофаза қилиш билан боғлиқ бир қатор хусусиятлар тўла кўрсатилиб берилди.

Биринчидан, республикамизда яшаётган ҳар бир фуқарога нисбатан табиат бойликларига эҳтиёткорона муносабатда бўлишлик;

иккинчидан, бозор муносабатларига ўтиш жараёнида ҳам табиат бойликлари умуммиллий бойлик сифатида тан олиниши;

учинчидан, ер, сув, ер ости бойликлари, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси ва бошқа табиий заҳиралардан оқилона фойдаланиш;

тўртинчидан, мавжуд табиат бойликларини муҳофаза қилиш кабилар шулар жумласидандир.

Ҳозирги шароитда экологик муҳит, табиат бойликларидан фойдаланиш шуни тақозо қилмоқдаки, улардан нафақат оқилона фойдаланиш, балки уларни тиклаш, яъни ўрнини қоплаш, тўлдириб бориш тадбирларини ҳам амалга ошириш конституцион талабдан келиб чиқади.

Булардан ташқари мамлакатимизда экологик ҳолатни яхшилаш учун ҳамда табиатни муҳофаза қилиш ишларини конституцион талаб даражасида амалга ошириш учун бир қатор тадбирларни бажаришимиз мақсадга мувофиқдир.

Биринчидан, мустақиллик даврида қабул қилинган барча қонун ва ҳуқуқий нормаларни халқимиз ўртасида кенг тарғиб қилиш ва ҳар бир фуқарони табиат бойликларига эътиборни ҳозирги давр талаби даражасида тушуниши ҳамда янгича муносабатни таъминлаш;

иккинчидан, ҳар бир қабул қилинган экологик ва аграр қонунлар, конституцион қонуннинг устуворлик даражасида таъминланишини ва ижросини амалга ошириш;

учинчидан, экологик жиҳатдан ноқулай ҳудудлар ҳолати ёмонлашувининг олдини олиш ва унда экологик тиклаш ва муҳофаза ишларини олиб бориш;

тўртинчидан, экологик ҳолат ёмонлашувининг олдини олиш учун янги технологияларни кўпроқ ишлаб чиқаришда қўллаш;

бешинчидан, ҳар бир фуқаро ҳамда мансабдор шахсларнинг ҳуқуқий экологик онгини ошириш, ҳуқуқий экологик ва маънавият ва маданиятини ҳозирги кун талаби асосида мустаҳкамлаш лозим.

Конституциямиз талаби яна шундан иборатки, у кенг асосда қабул қилинган «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги, «Сув ва сувдан фойдаланиш», «Алоҳида муҳофаза этиладиган табиий ҳудудлар», «Ер ости бойликлари», «Ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш», «Ўсимликлар дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш» тўғрисидаги экологик қонунларнинг амалда тўла бажарилишини, уни ҳамма томонидан ҳурмат қилинишини таъминлаш мақсадга мувофиқдир.

Шунингдек, мамлакатимизнинг бозор иқтисодиёти муносабатлари, миллий, иқтисодий ва географик хусусиятларини ўзида намоён этган бир қатор аграр қонунлар — «Ер кодекси», «Деҳқон хўжалиги», «Фермер хўжалиги», «Қишлоқ хўжалик кооперативи (ширкат хўжалиги)» каби қонунлар ҳаракатида ва амалга ошириш жараёнида конституциямизнинг барча талабларини бажариш ва иқтисодиётимиз асосини ташкил этади.

Хуллас, бахтимиз қомусида кўрсатилган табиатни муҳофаза қилиш ва экологик ҳолатларнинг олдини олиш билан боғлиқ бўлган кўрсатма ҳамда талабларни бажариш, бозор муносабатларини мустаҳкамлашни, қабул қилинган қонунларимизни тўла амалга оширишни, ҳозирги ва келажак авлод олдидаги конституцион бурчимизни ўз вақтида бажарганимизнинг моҳиятини, асосини белгилайди.

Жуманазар ХОЛМЎМИНОВ,
юридик фанлари доктори.

ТОЗА ҲАВО УЧУН

Шайхонтоҳур тумани ҳудуди 2733,6 гектарни ташкил этгани ҳолда шаҳримиздаги туманлар ичида ишлаб чиқариш, саноат корхоналари кўплиги билан ажралиб туради. Шундай корхоналар борки, улар кўнтери, матбаа, қандолат, озиқ-овқат, халқ амалий санъати маҳсулотларини кўплаб ишлаб чиқаради. Тошкент матбаачилик комбинати, «Ротор», «Тахтапулнон» корхоналари, «Кундуз», «Орзу» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятлари, «Малика», «Шарқ гули», «Кўкча» ҳиссадорлик жамиятлари, «Рустақандолат» масъулияти чекланган жамият, 3—10-Тошкент иссиқлик маркази улар орасида йириклари ҳисобланади.

Қўмитамиз нозирлиги томонидан туманда мунтазам равишда текшириш ишлари олиб борилади. Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш борасида 40 иншоот текширилди. Деярли барча йирик корхоналарда зарарли моддаларни тозаловчи қурилмаларнинг рўйхати, ишлаш ҳолати зикр этилган ҳужжатлар мавжуд. Улар меъёрдан ошиқ чиққан чиқиндиларни ўз вақтида ҳисоблаб берадилар.

Текширув жараёнида камчиликларга ҳам дуч келамиз. Масалан, Тошкент рангли босма фабрикасида қоғозни зичлаш участкасида циклонлар зарарланган. Оқибатда улар зич ёпилмайдиган бўлиб қолган, атмосферага кўплаб заҳарли моддалар чиқишига йўл қўйилган.

Меъёрий ҳужжатларга амал қилмаётган корхоналар ҳам анчагиналиги диққатга сазовордир. Айниқса, қурилишларда битумни очиқ ҳавода ёқиш ҳоллари кўплаб учраяпти. Бу ҳавони ниҳоятда қаттиқ зарарлаяпти, одамларнинг заҳар билан нафас олишига тўғри келяпти. Афсуски, тумандаги мутасаддилар эътиборсизлик билан қараб келмоқдалар.

Бу йилги кузнинг ўзига хос хислатларидан яна бири — хазонларнинг мўллигидир. Фаррошлар томонидан бир ерга йиғиб қўйилган хазонлар ғарамини ёқиш кимга кераклигини тушунолмаяпмиз. Ахир хазонда қанчадан-қанча заҳар борлигини неча ўнлаб марта такрорлаганмиз. Хазон ёнғинидаги тутун инсон организмига кирса, оғир оқибатларга олиб келиши мумкин-ку! Одамлардан илтимос қилардик, хазонларни ёқиш — кони зарар. Хазонларни бир ерга кўмиб ташлаш мақсадга мувофиқдир. Айниқса, ҳар бир туманда махсус хазон ташловчи ўралар кавланса яхши иш бўларди.

Люминисцент чироқларни бартараф этиш масаласи ҳам кўпдан буён диққат марказимизда. Чунки бундай чироқлар бориб турган заҳарнинг ўзидир. Текширувлар чоғида тумандаги кўпгина корхоналар раҳбарлари ишдан чиққан шундай чироқларни сақлашга умуман эътибор бермас эканлар. Бу совуққонликнинг оқибати ёмон бўлишини яна бир бор эслатиб қўямиз.

Йил бошидан бери шундай ва бошқа қоидабузарликлари учун 16 мансабдор шахсга 19700 сўм, 5 фуқарога 1666 сўм жарима солинганини айтмоқчиман. Лекин табиатга лоқайд муносабатда бўлиш ўз-ўзимизни жазолашдир. Буни унутмайлик!

Умид ИСРОИЛОВ,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси назоратчиси.

Туманларда

ПОКИЗАЛИК ЙЎЛИДА

Қўмитамиз назоратчилари туманларда бўлиб, шаҳримиз обҳавосини, сув ҳавзаларини ифлосланишдаги, табиатни тоза сақлашда ҳар лаҳза фидойилик кўрсатиб келмоқдалар. Республикамизнинг «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги, «Сув ва сувдан фойдаланиш ҳақида»ги Қонунлари Шайхонтоҳур туманида қандай бажариляпти? Бунга тумандаги 40 дан зиёд корхонада бўлганимизда жавоб изладик. Ва аниқ бўлдики, кўп ҳолларда сув деган қутлуғ неъматдан фойдаланишда қоидабузарликка, андак хўжасизларча фойдаланишга йўл қўйилар экан.

Рангли босма фабрикасининг ёқилғи сақлаш омбори ҳудудида, «Шайхонтоҳурмахсустранс» автокомбинатида, Тошкент ижодий-амалий санъати комбинатида нефть маҳсулотларининг ҳаддан ортиқ исроф бўлиб ётганининг гувоҳи бўлдик. Сувни илк бор ҳисобга олиш бобида «Тошсувлойиҳа» ҳиссадорлик жамиятида қоидабузарликка йўл қўйилган. Албатта айбдорлар юқорида кўрсатилганидек моддий-маъмурий жавобгарликка тортилдилар.

1998 йилнинг ўтган тўққиз ойи мобайнида сувни, сув ҳавзаларини ифлослантирмаслик, тоза сақлаш бобида 15 марта, умумий ҳисобда 12266 сўм миқдорида жарималар солинди, улардан 10 киши мансабдор шахслардир. 85-моддадан иборат йўриқномалар берилдики, улардан ҳозирги кунгача 62 моддаси бажарилди. Қолганлари эса назоратимизда турибди.

Шайхонтоҳур тумани ҳудудидан Оқтепа, Анҳор, Бўзсув каналлари, Чуқуркўприк ва Захариқлари оқиб ўтади. Улар йилда икки марта март ва ноябрь ойларида табиатни муҳофаза қилиш органлари томонидан қатъий назорат қилинади.

Куз келиб, хазонрезгилик бошланди. Табиат ҳимоячилари ҳамда туман ҳокимлиги билан биргаликда кузги юмушларнинг режалари тузиб чиқилган. Туман ҳудудида хазонларни келтириб кўмиш учун битта компост ўраси мавжуд.

Ҳокимликда ҳафта сайин маҳалла оқсоқоллари йиғилиши бўлиб ўтишини таъкидлаш жоиз. Йиғилишда туман ҳудудининг санитария ҳолати муҳокама қилинади, йўл-йўриқлар берилади.

Назира САИДҒАНИЕВА,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси туман бўйича назоратчиси.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

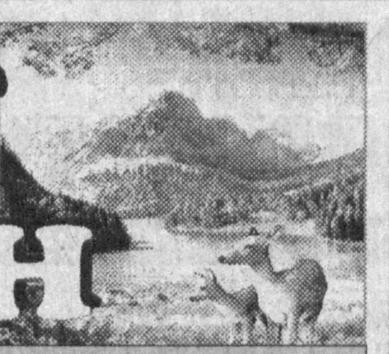

№ 11 (83) Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг саҳифаси

Ҳамма болаликдан яхши эслайдики, мис танга суюқ симоб билан тозаланса, ундан товланувчи ўйинчоқлар ясаса бўлар эди. Кундузги ёритувчи лампаларни болаларимиз томонидан синдирилиб, ёки айрим шахслар томонидан тушунмасдан шунчаки маиший чиқиндиларга қўшиб ташлаб юборилиши ҳеч қандай қўрқинч ва шубҳа пайдо қилмайдиган ҳолатдек туюлади. Аммо, симоб ва унинг қолдиқлари таъсир этувчи ўта заҳарли модда эканлигини бутун дунё соғлиқни сақлаш ташкилоти эътироф этмоқда. Болаларимиз ирсий касалликлардан ташқари заиф, ҳар қандай касалликларга мойил бўлиб қолмоқдалар. Инсон организмида симоб моддасининг таъсири нерв системасига, жигар, буйрак, ошқозон-ичак фаолиятининг бузилишига олиб келади.

Ия, наҳотки?!

ЧИҚИНДИ УЮМИДАГИ ЛАМПА

Атроф-муҳитнинг ифлосланиши натижасида симоб буғлари қатор металлар ва органик моддалар билан қўшилиб, организмга бир неча баробар кўп зарарли таъсир кўрсатади, генетик ўзгаришларни келтириб чиқаради.

Ёдда тутинг, бир дона синган люминисцент лампанинг буғлари концентрациясидан қисқа вақт ичида ўткир заҳарланиш даражаси 20 баробарига етади.

Хонани шамоллатган билан симоб буғлари чиқиб кетмайди, чунки у бир қатор бошқа буюмларга тез сингишади ва узоқ вақт давомида буғланади. Бу эса хонани махсус ишлов бериб «денерукризация» қилиб, инсонга симоб таъсирини нейтраллаштиришни талаб қилади.

Бир вақтнинг ичида 1000 дона лампа синса симоб Тошкент шаҳар ҳудудининг 75 фоизини уч қаватли бино баландлигида заҳарлайди. Фақатгина махсус технологик жараён ва махсус ускуна ёрдами билан люминисцент лампаларни йўқ қилиш — атроф-муҳитга зарарли таъсирини 8,5 минг маротаба камайтириш имконини беради. Яъни сизни симоб хавфидан қутқаради.

Люминисцент лампаларни асло синдирманг! Ўзингиз ва яқинларингизни асранг!

Чўлпон ҚУДРАТОВ.

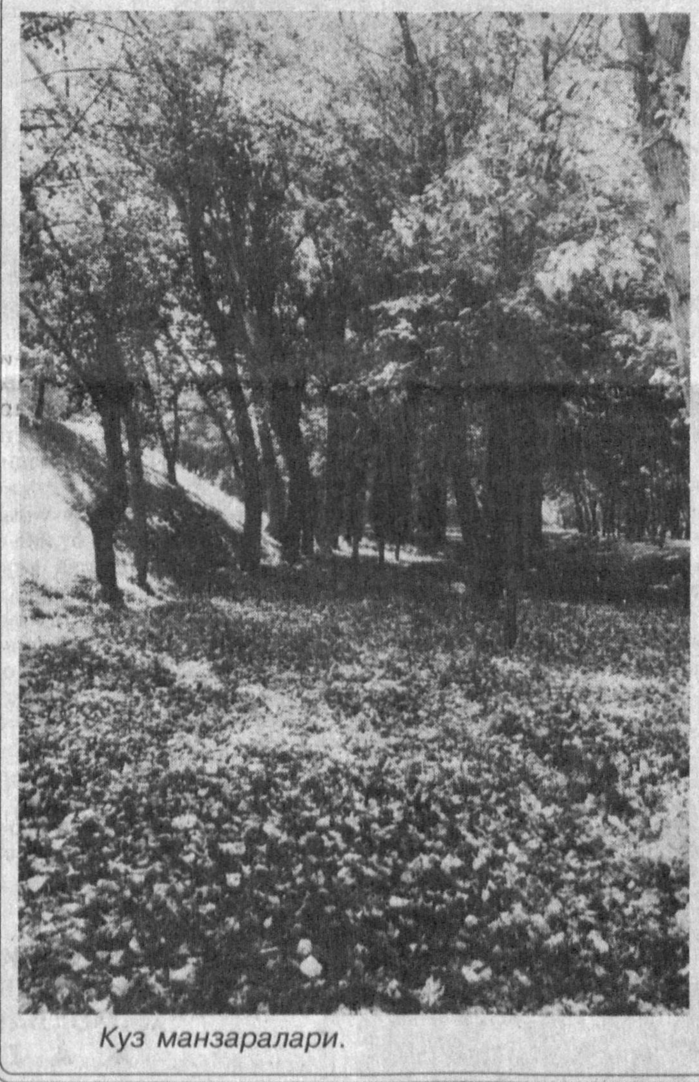

Куз манзаралари.

Қатралар

ҚАРИ БИЛГАННИ...

Балиқ тутиш сирларидан бехабар янги қармоқ сувда балиқлар кўплигини сезиб қолди. Бироқ шу топда балиқларни ўзига чорлаб алдайдиган эт ёки чувалчанги йўқ. Ловиядек нон увоғини илиб сувга шўнғимоқчи бўлди.

— Нон ҳамма нарсадан улуғ. Оддий нарсамас. Игнангни санчиб камситма, — деди эски қармоқ.

— Мени чалғитиб балиқларнинг кўпини ўзи тутмоқчи, — ичида ўйлади янги қармоқ ва ўзини сувга отди. Игнадаги нон тезда ивиб парчаланди. Сувдан қуруқ чиққан янги қармоқ эски қармоққа боқса чумчуқнинг тилидек эт билан шошмайгина балиқларни кетма-кет тутяпти.

Қари билганни пари билмайди, деб шуни айтади-да.

ФЕЪЛИ ЎЗГАРМАЙДИ

Бир сабаб билан бўйдор эшакка духоба ёпдилар. Устидан эса янги эгар-жабдуқ, калта думига тойникига ўхшаш дум улашди. Кўз тегмасин, пешонанг тошдан бўлсин, деб унга тақилган мунчоқларни айтмайсизми?! Кўрган кўзларга гўё у той. Ички оламида эса нима ўзгариш бўлдийкин? Ҳеч вақо! Буни ўзи тасдиқлади. Бирдан думини кўтариб ҳиқ, ҳиқлади-да, сўнг бор овози билан ҳанграб юборди.

— Эсиз, меҳнатимиз ҳавога учди. Ташқи қиёфангни тойга ўхшатганимиз билан ички феъл-атворинг ўзгармас экан, — дейишди унга.

Ғани АБДУЛЛАЕВ.

Назм

ТОМЧИЛАР

Осмонда булутлар кезар тутундай,
Табиат орзиқиб кутар ёмғирни.
Ҳа, сувсиз бу борлиқ гўё ўтиндай, —
Умиди булутдан бу она Ернинг.

Ёмғирдан ювилар дарахтлар чанги,
Ёмғирдан кўкатлар олади ривож.
Ёмғирдан ўзгарар баргларнинг ранги,
Ёмғирсиз табиат бўлур яланғоч.

Томчилар томганда чўмилиб борлиқ
Покланар, — дардлардан бўлади ҳоли.
Митти кўзга дунё қилгандек торлиқ, —
Томчидан бошланур умид ниҳоли.

Томчини менсимай юрганлар ҳам бор, —
Тўқликдан кўзлари кўрмасми, экан.
Олимбек, увоққа бер кўп эътибор, —
Боболар «Томчидан кўл бўлур», деган.

ТЕНГИ ЙЎҚ МАКОН

Қандай гўзал атроф — манзара,
Суқланади боққанда кўзлар.
Шаршаралар, қушлар, тоғ, дара
Нафосатдан эртаклар сўзлар.

Йўқолмасин бундай манзара, —
Қушни отманг, синдирманг дарахт!
Сиз аксинча, авайлаб қаранг, —
Кўркам жойлар кўпайсин ҳар вақт!

Шунда сизни она табиат
Қучоғида улғайтар, асрар.
Авлодларни этиб тарбият, —
Ўзи яшнар минг-минг асрлар...

Она юртим тенги йўқ макон, —
Кўплар эрур ҳуснин мафтуни.
Боғларига қўшинг боғ-бўстон, —
Келажагин унутманг унинг!

Ҳар бир қарич ер бўш турмасин,
Экаверинг гул, кўчат доим!
Олимбекдай сира тинмайин
Табиатнинг очинг чиройин!

ОЛИМБЕК.

Муносабат

МЕҲРИМИЗ УФУРИБ ТУРСИН

Атмосфера ҳавосининг тозалиги ер куррасида ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг яшашини кафолатлайди.

Ҳавони муҳофаза қилиш ҳозирги кунда давлат аҳамиятига молик умумхалқ ишига айланиб бормоқда. 1996 йил 27 декабрда мамлакатимизда «Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Қонуннинг қабул қилинганлиги бунга ёрқин мисол бўла олади.

Маълумки, ҳозирги даврда ижтимоий тараққиётни техник воситаларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Техника тараққиётидан унумли фойдаланмасдан туриб, ишлаб чиқаришни барча соҳаларда ташкил этиш мушкуллиги аниқ.

Турли хил ёнилғи манбалари ҳисобида ишлаётган техника воситалари завод, фабрикалар, ишлаб чиқариш корхоналаридан ушбу жараёнда очиқ ҳавога турли хилдаги газ ва тутунлар чиқмоқда. Бу эса ўз навбатида ҳавони 70—75 фоиз миқдорда ифлослантирмоқда, турли касалликлар тарқалмоқда, ноёб ўсимлик ва ҳайвонлар турлари кундан-кунга камаймоқда. Шунингдек инсоният қимматли табиий манбалардан маҳрум бўлмоқда. Атмосфера ҳавосининг заҳарланиши ернинг азон қатламидаги ўзгаришлар табиатда экологик мувозанатнинг бузилишига олиб келмоқда.

Табиатда экологик мувозанатнинг бузилиши халқ хўжалигининг барча соҳаларида, хусусан ишлаб чиқаришга, деҳқончилик ва чорвачилик соҳасига ўз таъсирини ўтказиш билан кишилар орасида юқумли турли хил касалликларнинг кенг тарқалиши (эпидемия)га олиб келмоқда. Бунга биз Орол денгиз ҳавзасидаги Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Бухоро вилоятлари минтақаси мисолида гувоҳ бўлиб турибмиз.

Демак атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш ҳозир давр инсониятиучун энг муҳим муаммолардан бири бўлиб турганлиги илмий асосда ўз навбатини топмоқда. Мамлакатимизда табиатни муҳофаза қилиш, айниқса атмосфера ҳавоси тозалигини сақлаш умумдавлат ишига айланган бўлиб, республика табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, унинг жойлардаги тармоқлари, соғлиқни сақлаш, ўрмон хўжалиги, ички ишлар, санитария-эпидемиология хизмати, прокуратура ва бир қатор соҳалар билан шуғулланаётган маҳкамалар, институтлар атроф-муҳитни муҳофаза қилиш билан қатъиян шуғулланиб келмоқдалар. Бу соҳада қатор меъёрий ҳужжатлар бўлиб давлат томонидан белгиланган қонунлар асосида тўлиқ ҳимояланади.

Пойтахтимизда 2,5 миллионга яқин аҳоли яшайди. 570 дан зиёд корхона, муассасалар, юзлаб завод, фабрика ва ишлаб чиқариш корхоналари ишлаб турибди. Ҳар куни кўчаларимизда 170.000 дан ошиқ автотранспорт воситалари ҳаракатланмоқда. Шуни ҳисобга олган ҳолда иш олиб бораётган Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ходимлари ҳам бир қатор ишларни амалга ошириб келмоқдалар.

Нефть ва газ саноати корпорацияси, «Ўзбекнефтназорат», Давлат автомобиль назорати, унинг экологик муаммолар бўлими билан ҳамкорликда тузилган режа асосида шаҳарда заҳарли газ ва тутун миқдорини текшириш учун 22 та гуруҳ тузилиб, Тошкент ишлаб чиқариш фирмаси билан биргаликда 10 та гуруҳ, 5 та кўчма диагностика лабораторияси, 5 та муҳим пост ташкил этилган. Бундан ташқари ҳар йили системали равишда 2 марта апрель-май ва сентябрь-октябрь ойларида «Тоза ҳаво» тадбири ўтказилиб борилмоқда.

Тадбир давомида шу кунгача 109 та автотранспорт корхоналари ва ташкилотлари текширилди.

34888 автомобиль кўрикдан ўтказилиб, 446 та автомобиль экологик носозлиги, газ ва тутун миқдори меъёридан анча ошиқчалиги аниқланди. 421 кишига маъмурий баённома тўлғазилиб, 243687 сўм жарима солинди. 103 нафар мансабдор шахслар жаримага тортилиб 7 тасининг устидан юқори ташкилотларга тавсияномалар киритилди. Шунингдек жойларда, хусусан, маҳаллаларда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, тозалик, ободонлаштириш муаммолари, айниқса очиқ ҳавони ифлослантирмаслик чора-тадбирлари кенг кўламда таҳлил қилиниб бир қатор ишлар олиб борилмоқда. Мавжуд газ ва тутун чиқарувчи ишлаб чиқариш корхоналарини ишлаш жараёни қўмитанинг давлат нозирлиги томонидан доимий назоратда бўлиб, кераксиз чиқиндилар пайдо бўлишига йўл қўйилмайди. Қонун бузган шахсларга нисбатан маъмурий чора кўрилиб жарима солинади.

Қўмитамиз шаҳарда корхона, муассасалар, туман ҳокимликлари билан олиб борилаётган ишлар тўғрисида телекўрсатувлар тайёрлаб эфирга чиқариб турилибди. Бу ҳақда Ўзбекистон радиосининг Тошкент шаҳар дастури орқали ҳар ойда 1—2 марта тўғридан-тўғри мулоқотлар ташкил этилиб борилмоқда. Атмосфера ҳавосининг мусаффолигини таъминлашда кераксиз чиқиндилар, хусусан барг-хазонларни алоҳида ҳандақларга кўмиш, уни чиритиб ўғит сифатида фойдаланиш ёки чорва моллар озуқасига бериш ҳар томонлама мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Шу соҳада маҳалла қўмиталари аҳоли ўртасида кенг кўламда, доимий равишда тушунтириш ишлари олиб бориб уни йўлга қўйиш чораларини кўришлари лозим.

Эрмўмин ЧЎПОНОВ,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг илмий-техникавий тараққиёт ва экологик тарғибот бўлими бошлиғи.

Саҳифани Толиб САЪДУЛЛАЕВ тайёрлади.

ОИТС касаллиги туфайли бугунги кунда ишга лаёқатли ёшларнинг аксарият қисми оғришлари ва ундан содир бўлаётган ўлим мамлакатларнинг иқтисодий ва маънавий мавқеларига катта салбий таъсир кўрсатмоқда ва бутун жаҳон халқларини ташвишга солиб қўймоқда. Юзага келаётган вазиятни ниҳоятда жиддийлигини эътиборга олган ҳолда бугунги кунда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва унинг таркибига кирувчи ўндан ортиқ расмий ва норасмий ташкилотларнинг яқин ҳамкорлигида ОИТС касаллигининг муаммолари бўйича махсус дастур ишлаб чиқилган.

1 декабрь — ОИТСга қарши кураш халқаро куни

ҲАЁТ КУШАНДАСИ

Мутахассислар томонидан олиб борилаётган доимий эпидемиологик таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, 1997 йил 28 ноябригача дунё мамлакатларида, яъни бу касалликнинг қўзғатувчиси вирусини ўзларига юқтириб олганларнинг ва ОИТСнинг клиник белгилари билан яшаётганларнинг умумий сони 35,6 миллионни ташкил этди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва Бутунжаҳон Соғлиқни Сақлаш ташкилотининг ОИТС касаллиги бўйича тузилган дастурига биноан бу касалликнинг эпидемияси бошланган вақтдан шу кунгача 2 миллион болалар ОИТС билан оғриган оналардан туғилган, юз минглаб болалар эса уларга қон қуйиш ёки катта ёшдагилар жинсий алоқа қилинишлари туфайли касалликнинг қўзғатувчисини ўзларига юқтириб олганлар.

ОИТС эпидемияси бошланган вақтдан 3,2 миллиондан зиёд бола бу касаллик билан оғриган, улардан 2,7 миллион бола бу дарддан вафот этган. Дунёда эпидемиологик вазиятнинг жиддийлашиб бораётганлиги шундан ҳам маълум бўляптики, 1997 йилнинг ўзида 5,8 миллион киши биринчи маротаба ОИТС касаллигининг қўзғатувчисини ўзларига юқтириб олганлар, 1996 йилда эса бу рақам 3,1 миллионга тенг эди. Ҳар куни дунё мамлакатлари бўйича бу касалликнинг қўзғатувчисини юқтириб олаётганларнинг сони кескин ошиб бормоқда. Масалан, 1995 йилда бир кунда 5000 киши касалликнинг қўзғатувчисини ўзига юқтириб олган бўлса, бу рақам 1996 йилда 8500га, 1997 йилда эса 16000га тенг бўлди.

Даҳшатли ОИТС касаллигига болалар ҳам чалинмоқда. Дунё бўйича ҳар куни 1000дан зиёд болалар бу касалликнинг қўзғатувчисини ўзига юқтириб олмоқда. ОИТС касаллиги кенг тарқалган мамлакатларда болалар ўлими 75 фоизгача етиши, беш ёшгача бўлган болалар ўлими эса 100 фоиздан ошиб кетиши башорат қилинмоқда. 15 ёшгача бўлган болаларнинг 90 фоизи ОИТС касаллиги билан оғриган оналардан туғилган, 9 миллиондан ортиқ бола оналарининг ОИТС касаллигидан ўлганликлари туфайли етим бўлиб қолмоқда ва натижада ҳаёт қийинчиликларига тўғри келмоқдалар.

Мутахассисларнинг фикрига кўра дунёда тахминан 5,6 миллион кишида ОИТС ва сил касаллиги ҳамда вирусли гепатит қайд қилинмоқда. Россиянинг айрим вилоятларида гиёванд моддаларни қабул қилиш 40 маротабага ошиб кетган. Мактаб болаларининг ўртасида ўтказилган сўровлар шуни кўрсатдики, уларнинг учдан бири гиёванд моддаларни тотиб кўрганлар. Охирги йилларда у ерларда 700 киши ОИТС касаллигининг қўзғатувчисини ўзларига юқтириб олган, қамоқхоналарда эса бу касаллик билан ҳам айрим одамлар жазони ўтамоқда. Кўпчилик гиёвандлар ўз маънавиятларини назорат қила олмасликлари туфайли ва наркотик моддаларни сотиб олиш учун турли хил жинсий алоқа қилиш йўлларига ўтадилар ва натижада таносил касалликлари (заҳм, сўзак) ҳамда ОИТС касаллиги қўзғатувчисини ўзларига юқтириб оладилар.

Бугунги кунда гиёвандлар ўртасида ОИТС касаллигининг кенг кўламда тарқалиши нафақат Россиянинг кўпгина шаҳарларида, шу билан бир қаторда бошқа давлатлар Белоруссия, Украина ва Қозоғистоннинг айрим ҳудудларида ҳам қайд қилинмоқда. Яна шу йўсинда касалликнинг ўчоқ манбаи бўлиб ОИТС касаллигининг барча клиник белгилари намоён бўлган шахслар ҳам хизмат қилади. Бинобарин ОИТС касаллиги шундай бир оғир касалликки, дунё олимлари томонидан катта тадқиқот ишлари олиб борилаётганига қарамай унинг олдини олиш бўйича махсус вакцина ва беморларни даволаш учун янги дори-дармонлар ва бошқа усуллар ҳали ишлаб чиқилгани йўқ.

Бугунги кунда иқтисодиёти бақувват давлатларда бу касаллик билан оғриган ҳар бир шахсни имкон даражасида умрини чўзиш учун даволаш ишларига йилига мингдан то 60 минг долларгача сарфланмоқда. Ўйлаб кўринг, бугунги кунда дунё бўйича ОИТС билан оғриган ва даволаниш чора-тадбирларига муҳтож бўлган беморларнинг сони 174 мингдан ошиб кетди. Улар учун мамлакатларнинг хазиналаридан миллионлар сарф қилиниши керак бўлади, бу эса ўз ўзидан уларнинг иқтисодиётига катта салбий таъсир кўрсатмоқда. Бундай содир бўлиши мумкин бўлган иқтисодий зарарлардан қочиш учун яна бир хулоса келиб чиқадики, одамларимизнинг бу касалликка чалинмасликлари учун улар ўртасида жаҳон мамлакатларининг тажрибаларига асосланган ҳолда тушунтириш тарғибот ишларини олиб бориш лозим бўлади.

Республикамизда ОИТС касаллигининг олдини олиш ва унга қарши курашиш чора-тадбирларини ҳаётга татбиқ қилиш борасида Республика, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида жойлашган ОИТС марказлари, ҳамда барча даволаш-профилактика муассасалари ва уларнинг қарамоқларида бўлган 92 та диагностик лаборатория ходимлари фаол хизмат қилмоқдалар. Барча ОИТС марказларида фуқаролар учун ишонч хоналари мавжуд, хоҳлаган шахслар бепул, ихтиёрий ёки пинҳона ўзларини текширтириб олишлари мумкин. Лозим бўлган ҳолларда уларга керакли барча тиббий ёрдамлар кўрсатилади.

Ҳар бир инсон ўз ҳаётида юксак маънавият соҳиби эгаси бўлмоқлик учун доимий равишда ўзини тарбиялаб бориши лозим. Айниқса, бу гапнинг маъноси шундан иборатки, балоғат ёшига етган йигит ва қизларимиз ўз турмушларини расмий никоҳ асосида қуришлари, умрларининг охиригача бир-бирларига меҳр-муҳаббат ва садоқат билан яшашлари, ножўя йўлларга юрмасликлари уларнинг даҳшатли ОИТС ва бошқа таносил касалликлардан сақланишларининг асосий гаровидир.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ОИТС муаммолари билан шуғулланувчи мутахассисларнинг тавсияномасига кўра, 1998 йил «Ёшларнинг ОИТСга қарши умумжаҳон кампаниясидаги иштироки — ўзгаришлар манбаи» деб эълон қилинди. Бугунги кунда ёшларимиз шундай маънавий ва моддий кучга эгадирларки, улар ОИТС касаллигининг эпидемиясини сусайтиришга ва касалликнинг олдини олишга қодирдирлар.

Олим ЁҚУБОВ,
Республика ОИТСнинг олдини олиш маркази бош шифокори.
Шавкат ЗИЯЕВ,
марказ бўлим бошлиғи.

Турфа олам

ШОХЛИ ИЛОН ВА...

Биз ўйлаймизки, шох фақат туёқли ҳайвонларда бўлади, деб. Илон ва бақаларда ҳам шох бўлар экан. Шимолий Африкада шохли илон яшар экан. Унинг кўзи устида иккита кичкина шохчаси бор.

Жанубий Америкада 16 турдаги шохли қурбақа яшайди. Уларнинг ҳам кўзи устида унча катта бўлмаган иккита шохчаси бор. Бу шохчалар қурбақанинг юқори қовоғидан ўсиб чиқади. Шохчанинг узунлиги 20 сантиметргача боради. Уларда шохча жуда ўткир ва жилоланиб туради.Шу шохчалар ёрдамида қурбақа ер ҳам ковлаб, ўз ризқини топади, яъни майда жониворлар билан озиқланади.

СЕЗГИР ИЛОН

Ҳарорат ўлчайдиган термометрни ҳамма билади. Аммо фанда ва айрим саноат корхоналарида шундай нозик асбоблар борки, ҳароратнинг сал ўзгариши ҳам уларнинг тўғри ишлашига ҳалақит бериши мумкин экан.

Шунда олимлар хаёлига чинқироқ илон тушиб қолди. Нега деганда, чинқироқ илон ҳароратга жуда сезгир бўлиб, ҳатто 0,001 даражадаги ўзгаришни ҳам сеза олиш қобилиятига эга. Мутахассислар чинқироқ илоннинг мана шу ноёб қобилиятини ўлчовчи ниҳоятда нозик, ҳатто илондан ҳам сезгир асбоб ярата олишди.

УЗОҚДАН ҲАМ СЕЗАДИ

Капалакларнинг ҳид билиш қобилияти шунчалик ривожланган эканки, ток қурти капалагининг эркаги урғочисининг ҳидини ҳатто 10 километр йироқдан ҳам сеза олар экан.

* * *

АҚШнинг «Форд мотор» фирмасида пашшанинг ҳид билиш аъзосидан фойдаланиб, махсус асбоб — детектор ясалган. Унинг ёрдамида сув ости кемаларида, космик кема кабиналарида оз миқдорда тўпланган заҳарли газларни ҳам аниқлаш имкони туғилади.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ тайёрлади.

ОЛТИН КУЗНИНГ ОЛТИН ТУҲФАСИ

VII МИЛЛИЙ ЧЕМПИОНАТ ЯКУНЛАРИГА ДОИР

Қарийб саккиз ой давом этган VII миллий чемпионат ўйинлари ҳам поёнига етди. Бутун мавсум давомида футбол мухлислари кўплаб ажойиб футбол спектаклларидан баҳраманд бўлишди. Бу йил ҳаммадан ҳам пойтахтимиз ишқибозларига қувончли келди. Севимли жамоамиз «Пахтакор» олти йиллик танаффусдан сўнг, иккинчи бор мамлакат чемпиони деган шарафли номни қўлга киритди.

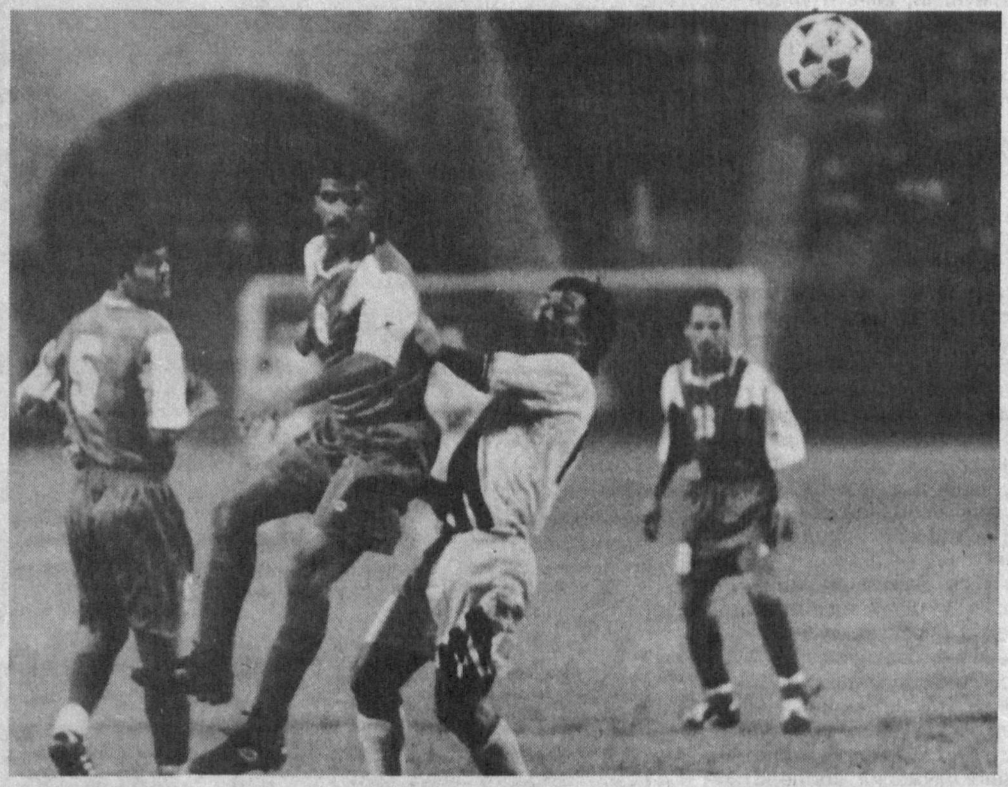

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, «Пахтакор» клуби раҳбарияти ўтган йилги мавсум якунланиши арафасидаёқ, бу йилги мусобақаларда қай тарзда фаолият кўрсатишни пухта режалаштириб қўйишганди. Клуб фаолиятини чин маънода профессионаллар даражасида йўлга қўйиш мақсадида ўшанда бош мураббийликка Бразилиядан Убеража Вега да Сильва таклиф этилди. Ўз навбатида таркибга ҳам бир неча маҳоратли футболчилар жалб қилинди. Шу тариқа навбатдаги чемпионатга киришиб, бугун «Пахтакор» ва унинг мухлислари эзгу орзуларига етишишди. Жамоа бошлиғи Асқар Толибжонов, бош мураббий Убеража Вега да Сильва, мураббийлар Зафар Расулов, Аҳмад Убайдуллаев, Тўра Шоймардоновлар етакчилигидаги пойтахтимизнинг бош жамоаси ғалаба байроғини юқори кўтаришган экан, айни дамда уларнинг ҳар бирига таҳсинлар айтсак арзийди.

Жамоа сардори Миржалол Қосимов республикамиздаги энг маҳоратли футболчи. Унинг қай даражада тажрибага эга эканлиги нафақат юртимизда, балки қўшни давлатларда ҳам яхши маълум. Ўз вақтида Россия чемпионатида қатнашиб, Владикавказнинг «Алания» клуби таркибида ҳам чемпионлик нашидасини сурган. Шу пайтлардаям фақат ўзигагина хос чиройли зарбалари билан Россиянинг кўплаб жамоалари, ҳаттоки, Европа чемпионлари кубоги беллашувларида Англиянинг «Ливерпул» жамоасидек машҳур клублар дарвозабонларини доғда қолдирган Миржалолнинг майдонни кўра билиши, ўйин жиловини ўз қўлида ушлаб туриши, жамоадошларига тўпни қойилмақом тарзда етказиб беришларига республикамизнинг барча мухлислари тасаннолар ўқийди. Бу йил Қосимов ана шундай хислатларини намойиш этиш билан бирга, чемпионат мобайнида рақиблар дарвозасига энг кўп тўп киритган икки футболчининг бири бўлди.

Игорь Шквирин. Бу моҳир футболчининг номи узоқ йиллардан буён мухлисларимиз тилидан тушмай келади. Японияда ўтган XII Осиё ўйинларида эса Шквириннинг номи бутун қитъамиз бўйлаб таралди. Миллий чемпионатимизнинг дастлабки йилида бироз фаолият кўрсатган бу ҳужумчимиз юртимиз футболчилари орасида энг узоқ вақт хорижий жамоаларда тўп сурган футболчи саналади. Олти йилга яқин Исроил давлатида фаолият кўрсатиб, ўзига хос тажриба орттирган Шквирин ушбу мавсумнинг иккинчи ярмидан яна қадрдон жамоаси «Пахтакор»га қайтди. Ярим мавсум ўйинларда қатнашиб, барча жамоа тўпурарларидан яхши кўрсаткичга эришди ва бу борада пешқадамлик қилаётган Миржалол Қосимовга етиб олди.

Умуман олганда, «Пахтакор» ҳужуми бошқа жамоаларга нисбатан салмоқлироқ бўлди. Азамат Абдураимов, Андрей Акопянц, Дилмурод Назаровдек чаққон ҳужумчилар исталган пайтда исталган жамоа ҳимоясини доғда қолдириб, мухлислари олқишини олиб турди. Ярим ҳимоячилар — Николай Ширшов, Нўъмон Нурматов, Ёрқин Назаров, Собир Ҳодиев, Андрей Стрелцев, Александр Хвостунов, ҳимоячилар — Бахтиёр Ашурматов, Рустам Шоймардонов, Бахтиёр Қамбаралиев, Мурод Алиевлар ҳам «Пахтакор» ғалабасига катта улуш қўшишди. Дарвоза дахлсизлигини сақлаб туришда ишқибозларнинг ёқимтойига айланиб қолган Павел Бугало нафақат «Пахтакор»нинг, балки миллий терма жамоамизнинг ҳам биринчи рақамли ўйинчисидир. Зарур пайтда Алексей Рошчин ҳам Бугалонинг ўрнида ишонч билан туриб берди.

Бир сўз билан айтганда, шоҳсупанинг энг юқори поғонасига чиқиш учун бутун жамоа бир бўлиб меҳнат қилди.

Фарғонанинг «Нефтчи» жамоаси ҳам республикамизнинг энг обрўли жамоаларидан бири сифатида тан олинган. Тажрибали мураббий Юрий Саркисян бир неча йиллардан буён шаклланган жамоаси билан мухлислар қалбидан чуқур жой олиб келмоқда. Бу йилги мавсумда «Нефтчи» гарчи ўтган йилги асосий таркибнинг етти нафар футболчиси ўрнига, асосан ёшларни майдонга чиқарган бўлсада, ўз ўйин услубини йўқотмаган ҳолда чемпионатнинг кумуш медалларини кўксиларига тақишди.

Ушбу мавсумни кўтаринки руҳда ўтказган Наманганнинг «Навбаҳор» футболчиларининг ҳам ўз мухлислари олдида юзлари ёруғ бўлди. Бош мураббий Виктор Жалилов ва жамоа бошлиғи Бахтиёр Бобоев олдиларига қўйган мақсадларига эришишди. «Навбаҳор»нинг Ўзбекистон кубоги мусобақаларида ажойиб ғалабага эришганини мухлислар яхши эслашади. Бунинг устига яна чемпионатнинг бронза медали.

Жиззахнинг «Сўғдиёна» клуби ҳам бу мавсумда ўзига хос ўйинлар кўрсатиб, кўпчиликда илиқ таассурот уйғотди. Мусобақа жадвалининг тўртинчи поғонасига кўтарилиши — бу вилоятда футболга эътиборнинг борган сари ортаётганидан дарак беради. Худди шундай илиқ сўзларни Қаршининг «Насаф» жамоаси шаънига ҳам айтсак ярашади. Бир вақтлари футболи оқсаб қолган Қашқадарё вилоятининг бугунги жамоаси мамлакатимизнинг ҳар бир етакчи клуби билан бемалол рақобатлашиш даражасига етиб қолди.

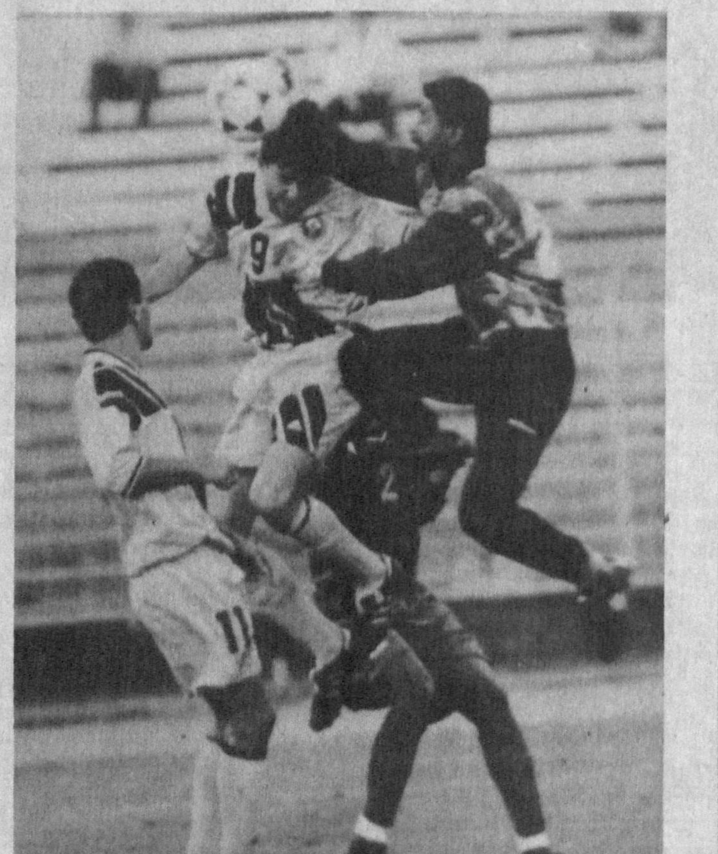

Ўтган йили биринчи лигада муваффақият қозонган Қўқоннинг «Темирйўлчи» жамоаси бу йилги чемпионатда кучли олтиликдан жой олишини кўпчилигимиз кутмагандик. Бош мураббий Баҳром Ҳалимовдан тортиб аксарият футболчилар маҳаллий йигитлардан ташкил топганлигини назарда тутсак, Қўқонда ёш футболчилар тарбиясига нечоғлик аҳамият берилаётганига гувоҳ бўламиз.

«Бухоро», «Дўстлик», «Сурхон», «Андижон» ва «Зарафшон» жамоалари мавсум давомида бир хил ўйин кўрсатишолмади. Акс ҳолда улар бундан ҳам дурустроқ натижага эришишлари, натижада эса чемпионат ўйинлари янада қизғинроқ кечиши мумкин эди. «Хоразм», «Металлург» ва шаҳримизнинг яна бир вакили — «Трактор» каби ўртаҳол жамоалардан ҳам мухлислар яхши натижа кутишганди.

Бу йилги мавсум ҳаммадан ҳам собиқ чемпион — МҲСК учун жуда оғир кечди. Армиячилар жамоасига муносабат ўтган йилдагига нисбатан бирмунча салбий томонга ўзгаргани боис, бултурги «метин» таркибдан ҳеч ким қолмади. VI чемпионатни ўзига хос юксак кўрсаткичлар билан якунлаган ҳарбийлар жамоаси бу йил бор йўғи икки ўйиндагина ютуққа эришибди, холос. Бундай аянчли аҳвол «Косонсой» жамоаси чекига ҳам тушди. Бир неча бор олий ва биринчи лига оралиғида «саёҳат» қилиш одат тусига кириб қолган косонсойликлар жамоаси яна олий лига билан хайрлашди. Келгуси йили бу икки омадсиз жамоалар ўрнини эса «Янгиер» ва «Самарқанд» футболчилари тўлдиришади.

Шундай қилиб, жозибадор футбол бизни яна бир неча ойга тарк этади. Тўғри, VII миллий чемпионатимиз ва кубок ўйинлари ниҳоясига етгани билан биз яшил майдонлар билан бутунлай хайрлашмаймиз. Зеро, декабрь ойида Таиландда ўтадиган XIII Осиё ўйинларини, қолаверса, январь ойида Москвада ўтадиган МДҲ кубоги ўйинларини ҳам яхши ниятлар билан кутиб турибмиз. Ҳа, олтин куз бизнинг «Пахтакор»имизга олтин медалларни туҳфа қилди. Ишқилиб, бу ёғига ҳам юзимиз ёруғ бўлсин!

Равшан МУСУЛМОНОВ.

ФУТБОЛ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН VII МИЛЛИЙ ЧЕМПИОНАТИ ОЛИЙ ЛИГА ЖАМОАЛАРИНИНГ ЯКУНИЙ ЖАДВАЛИ

	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
1. «Пахтакор»	30	24	4	2	96-29	76
2. «Нефтчи»	30	21	7	2	82-27	70
3. «Навбаҳор»	30	18	5	7	60-33	59
4. «Сўғдиёна»	30	16	4	10	56-43	52
5. «Насаф»	30	12	9	9	43-31	45
6. «Темирйўлчи»	30	13	4	13	53-63	43
7. «Бухоро»	30	13	4	13	51-50	43
8. «Дўстлик»	30	11	10	9	57-43	43
9. «Сурхон»	30	12	4	14	50-62	40
10. «Андижон»	30	12	4	14	59-58	40
11. «Зарафшон»	30	12	4	14	46-58	40
12. «Хоразм»	30	10	6	14	39-55	36
13. «Металлург»	30	9	7	14	37-50	34
14. «Трактор»	30	9	7	14	38-52	34
15. МҲСК	30	2	5	23	28-97	11
16. «Косонсой»	30	2	4	24	31-75	10

БУ ЙИЛГИ МОҲИР ТЎПУРАРЛАРИМИЗ

- Миржалол Қосимов («Пахтакор») — 22
- Игорь Шквирин («Пахтакор») — 22
- Сергей Лебедев («Нефтчи») — 18
- Алексей Жданов («Сўғдиёна») — 18
- Азамат Абдураимов («Пахтакор») — 15
- Умид Исоқов («Нефтчи») — 15
- Равшан Дўрмонов («Сурхон») — 15
- Фарид Хабибулин («Дўстлик») — 14
- Дилмурод Назаров («Пахтакор») — 11
- Шуҳрат Шамсиев («Нефтчи») — 11
- Рўзиқул Бердиев («Насаф») — 11
- Вали Келдиев («Сурхон») — 11

Бош муҳаррир Акмал АКРОМОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

БОЛАЛАР, СИЗЛАР УЧУН! ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ

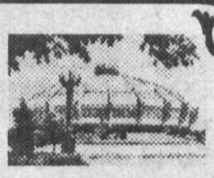

А. Навоий номидаги Санъат саройи (Панорама) Митрофанов номидаги сув спорти саройи биноларида

АРЧА ТОМОШАЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ҚИШКИ ТАЪТИЛ КУНЛАРИДА «ЦИРКДА АРЧА»

Янги йил эртагида қатнашадилар:
Қорбобо **Қорқиз** **Эртак қаҳрамонлари** **Цирк дастури**
цирк санъатининг барча жанрлари ва ўргатилган ҳайвонлар.

Томошалар бошланади:
- **25 декабрдан 30 декабргача** — соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00.
- **30 декабрда** — соат 18.00, **31 декабрда** — соат 16.00.
- **1 январдан 10 январгача** — соат 18.00 да.

Цирк кассаси ҳар куни соат 10.00 дан бошлаб ишлайди.
Жамоа бўлиб келиш учун буюртмалар қабул қилинмоқда.
Билетлар нақд пул тўлаш ва пул ўтказиш йўли билан сотилади.
Маълумот учун телефонлар:
144-58-88, 144-18-11.

Тошкент оқшоми

Сизнинг рекламаларингизни, хусусий эълонлар ва хусусий бизнес бўйича эълонларни, шунингдек таъзияларни, таваллуд кунлари, тўйлар, юбилейлар муносабати билан қутловларни, никоҳ эълонлари ва шунга ўхшаш эълонларни ўз саҳифаларида ёритади. Эълонлар шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 17.30 гача қабул қилинади.

Маълумотлар учун телефон: 133-28-95.
Факс: (3712) 133-29-09.
МАНЗИЛИМИЗ:
МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32-УЙ, 2-ҚАВАТ, 204-ХОНА.

«КЎКЧА» ЛТД ФИРМАСИНИНГ ЙЎҚОЛГАН ШТАМПИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Кўкча» ЛТД фирмаси тугатилиши муносабати билан бекитилади.

Эътирозлар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади.

Тошкент шаҳар Адлия бошқармаси Юнусобод туман суди судьяси Лутфулла Ибодуллаевич Умеровга отаси

Ибодулла УМЕРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми
Toshkent oqshomi

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

***Телефонлар:* хатлар – 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.**

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 209

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0489. Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 ❖ Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. 1 2 3 4 5 6.